

Lectio praecursoria "Hulluus on teoksen puutetta"

Markku Koivusalo, February 25th 2012

Arvoisa kustos, arvoisa vastaväittäjä, hyvät kuulijat.

On väitöksen aika,
Vihdoinkin.

Vai kuvittelenko vain jälleen tämän tilaisuuden?

Olenhan näin niin usein mielessäni tehnyt?

Eikö minulla ole silloin ollut paljon selvempi ja tarkempi idea väitöstilaisuudesta kun nyt, kun luulen vihdoin väitteleväni.

Nyt kun olen vihdoin tässä, väitöksen ääressä, pukuun pukeutuneena, pidän tätä paperia kädessäni.

Mutta kenties näen vain unta ja herään pian hikisenä lakanoistani ja huomaan etten olekaan väitellyt, etten vielääkään ole akateemisesti olemassa.

Jos olisin kartesiolainen voisin todeta, että juuri teidän hyvä yleisö, keskeytymätyön ilmeneminen minulle varmistaa etten näe unta.

Sillä vaikka, joku teistä saattaa yhtäkkiä ilmaantua tai kadota tästä salista, havaitsen selvästi ja tarkasti, että se tapahtuu tuosta ovesta.

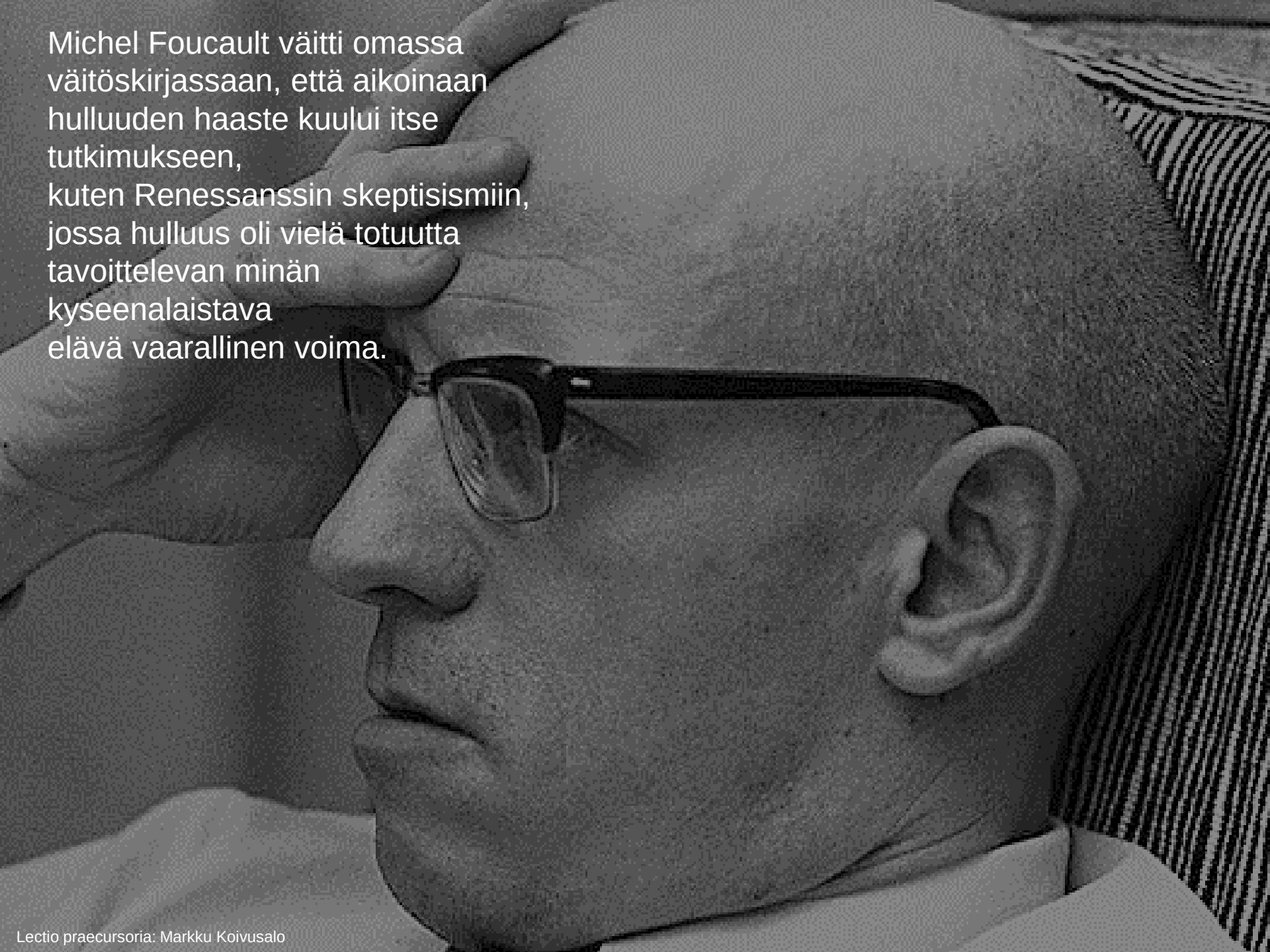
Mutta entä kysymys, jota Descartesin epäilevä minä, ei saattanut kysyä?

Tämä väitös, tämä juhlasali, tämä poskiani punertava koettelun tuli, entä jos kaikki tämä onkin vain hulluutta?

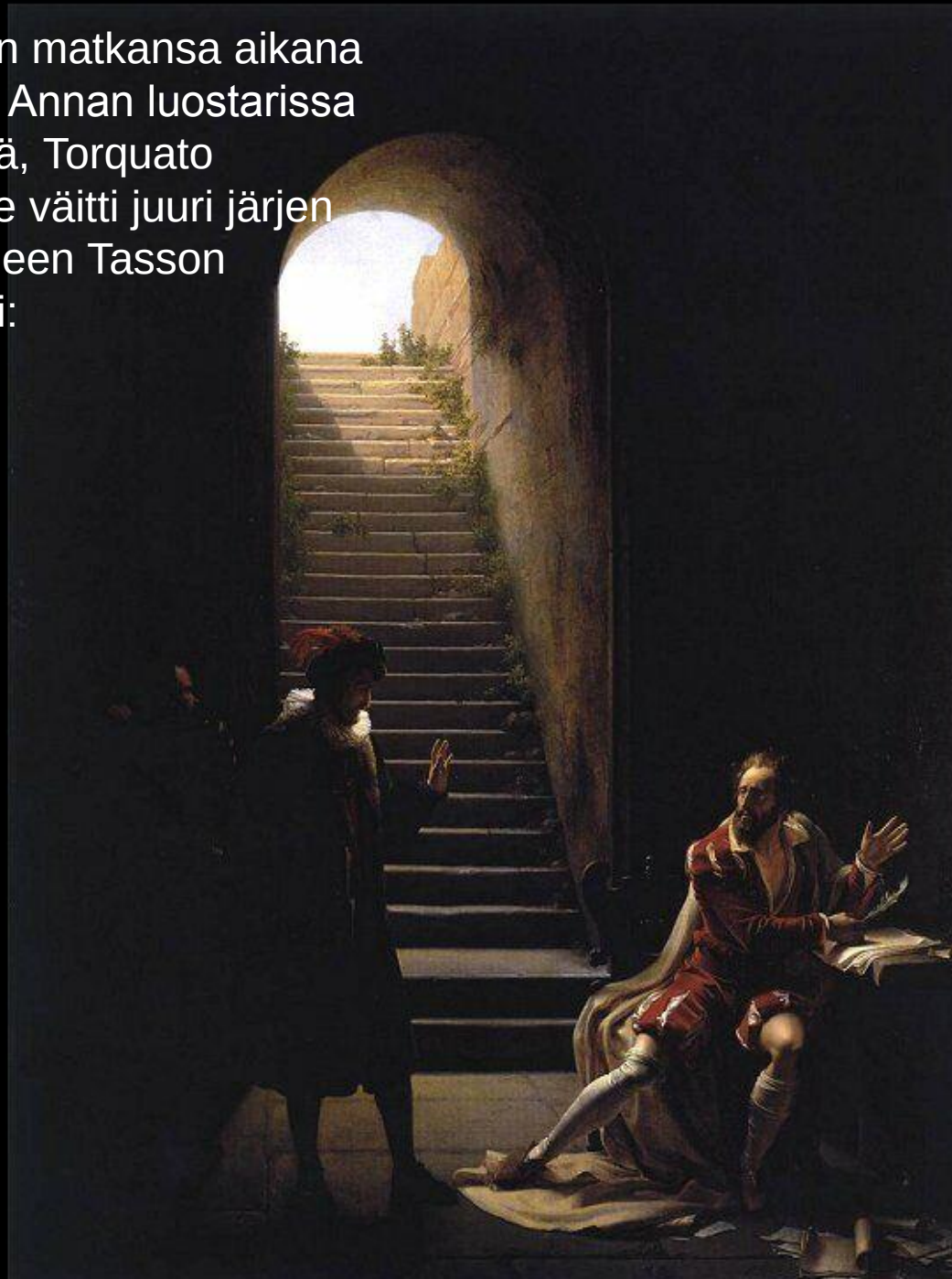
Entä jos olenkin hullu?

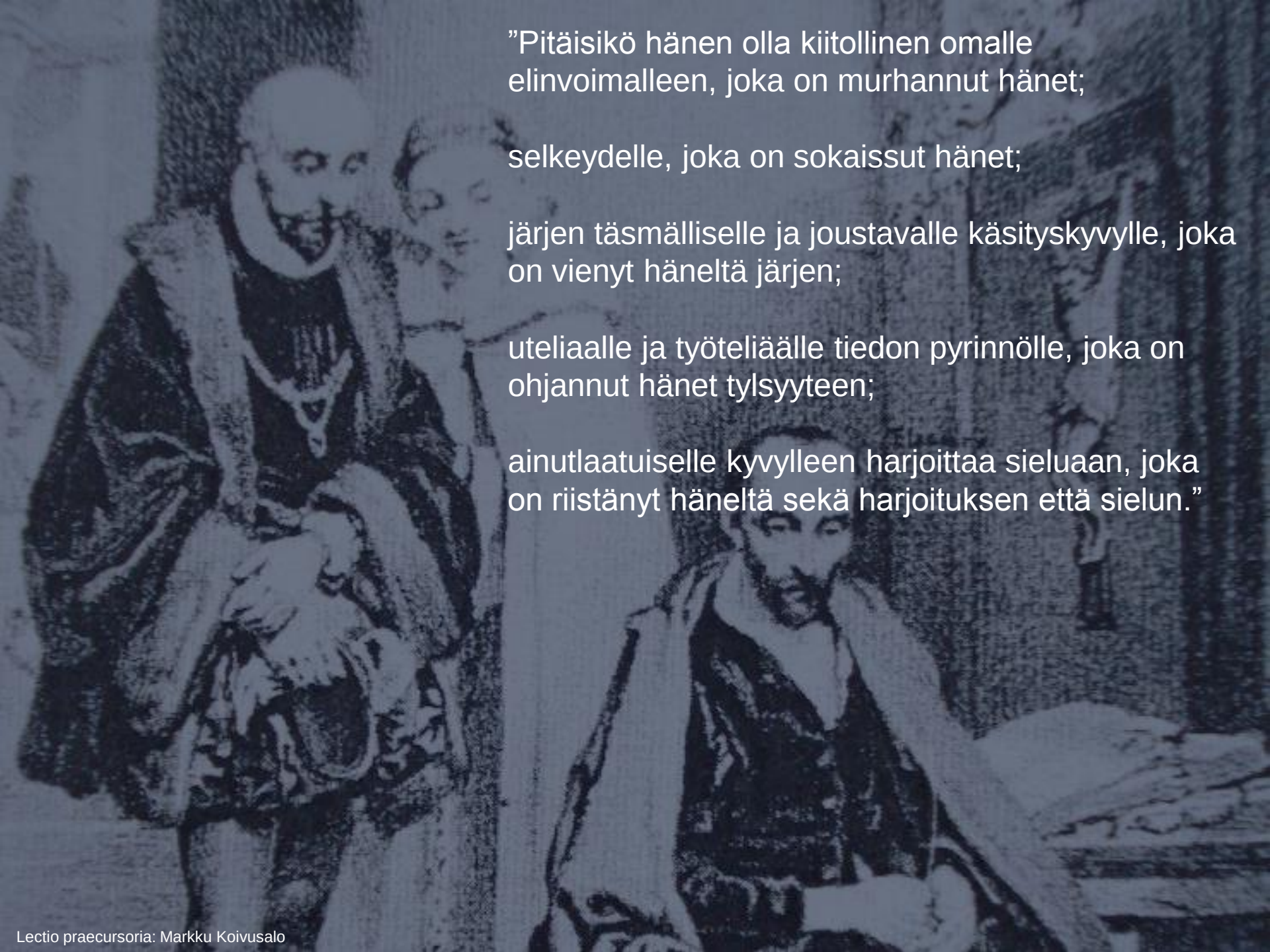

Michel Foucault väitti omassa
väitöskirjassaan, että aikoinaan
hulluuden haaste kuului itse
tutkimukseen,
kuten Renessanssin skeptisismiin,
jossa hulluus oli vielä totuutta
tavoittelevan minän
kyseenalaistava
elävä vaarallinen voima.

Käydessään Italian matkansa aikana
tapaamassa Sant' Annan luostarissa
aikansa Hölderliniä, Torquato
Tassoa, Montaigne väitti juuri järjen
ponnistuksen ajaneen Tasson
hulluuteen ja kysyi:

”Pitäisikö hänen olla kiitollinen omalle
elinvoimalleen, joka on murhannut hänet;

selkeydelle, joka on sokaissut hänet;

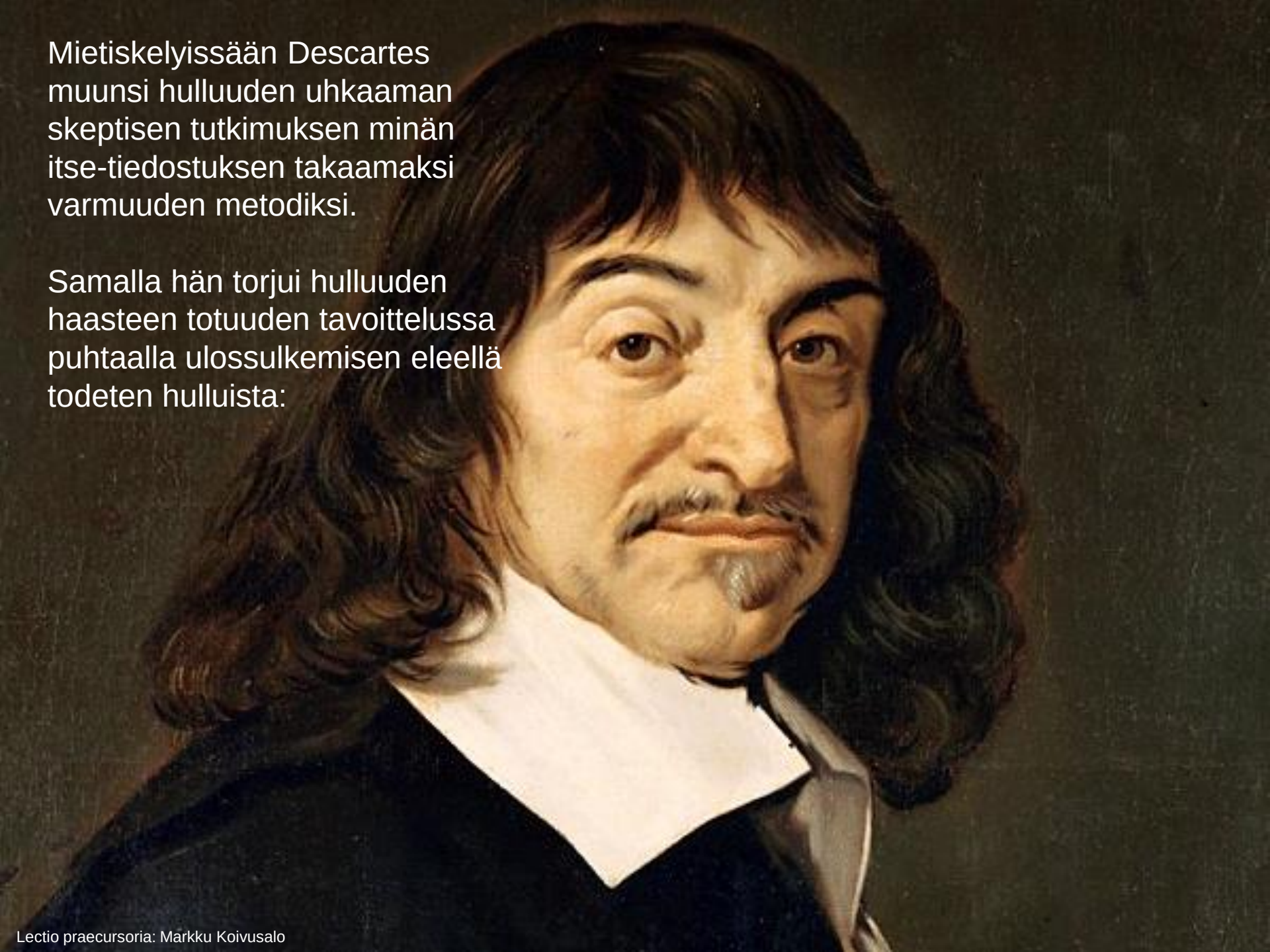
järjen täsmälliselle ja joustavalle käsityskyvyille, joka
on vienyt häneltä järjen;

uteliaalle ja työteliäälle tiedon pyrinnölle, joka on
ohjannut hänet tylsyyteen;

ainutlaatuiselle kyvyllään harjoittaa sieluaan, joka
on riistänyt häneltä sekä harjoituksen että sielun.”

Mietiskelyissään Descartes
muunsi hulluuden uhkaaman
skeptisen tutkimuksen minän
itse-tiedostuksen takaamaksi
varmuuden metodiksi.

Samalla hän torjui hulluuden
haasteen totuuden tavoittelussa
puhtaalla ulossulkemisen eleellä
todeten hulluista:

”Mutta he ovat mieltä vailla ja yhtä
mielettömältä minäkin näyttäisin, jos
ottaisin heiltä jotain esikuvaksi.”

Omassa väitöksessään Foucault
liitti tämän hulluuden totuuden
torjunnan eleen kulttuuriseen
muutokseen,

jossa hulluus yhdistettiin yleisen epäjärjen
moraalis-poliittisen hallinnoinnin ohjelmaan.

Hänen mukaansa hulluus ei päässyt tuosta
moraalisesta tuomiosta eroon edes
modernissa maailmassa,

sillä vaikka hullut vapautettiin
kahleista

itse heidän hulluudestaan
etsittiin ihmisen salattua totuutta

Arvoisa yleisö, hyvät kuulijat,
samana vuonna 1641 kun Descartesin Mietiskelyt
ilmestyivät Pariisissa, järjestettiin tuolloin Turun
akatemiana tunnetussa uudessa yliopistossamme
Suomen ensimmäinen väitöstilaisuus.

Siinä Enevaldus Svenonius puolusti ajan tavan mukaan
oman kollegani, valtio-oppineen Mikael Wexioniuksen,
kirjoittamaa tutkielmaa poliittisesta järkevyydestä eli
prudentiasta.

DISCURSUS POLITICUS

De

PRUDENTIA

*Tum Legislatori tum Politicâ seu Civili, Deo Ter Opt.
Maximo benignè annuente, in novâ Aca-
demiâ Aboënsi exhibitus*

PRÆSIDE

M. MICHAELE O. VVEXIONIO
Polit. & Hist. Professore Pub-ordinario

RESPONDENTE

ENEVALDO S. PONTANO Smol.
S. R. M.tis Stipend.

Ad quem ventilandum Reverendi Consultissimi &
Clarissimi Domini Professores & Adfessores,
præter ordinarios opposcentes, amicè
& officiosè invitati fuerunt

in Auditorio Majori 18. Decembris 1641.

*Prudentiam amplecteris ubiq; idem eris; Et prout
porum varietas ~~exigit te accom~~
ec te in aliquib; ~~mu~~ ~~tes~~ sed potius apte
eadem est, cum ~~palman extenditur~~ et cum in pugna*
in ABOGIE

Typis Exscribebat Petrus Wald Acad. Typographus,

ANNO 1642.

Socrates interrogatus, qd est prudentia? AN
ciantia. Hob. serm. de Prudentia.

Tuon Suomen ensimmäisen
väitöksen,
valtio-opillisen diskurssin
järkevyydestä (*Discursus politicus
de prudentia*)
ensimmäinen teesi koski myös
järjen ja hulluuden suhdetta.

Thesis I.

Quanquam in hac natura imbecillitate nemo absolute perfectam assequi possit Prudentiam adeo ut in consultando vel agendo nusquam hallucinetur; id enim Solius est Divinitatis nunquam errare: Cum etiam protoplastos licet integerrimos, lapsos esse, heu dolor, nimis quam certum est: Nihilominus tamen cum alios alijs prudentiores esse indies comperiamus, & quosdam, licet pauciores, rarius penitenda consilia vel sequi vel capere, quosdam v. aut damnosa ut plurimum agitare & persequi consilia, aut planè nulla; sed bestijs non absimiliter in diem vivere, idq. prius agere quod prius sese offert, nullo neq. honestatis neq. utilitatis habito respectu; dari Prudentiam cujus ductu & nobis & alijs rectè consulere possumus, ne Andabatarum more clausis q. oculis in obscundas functiones ruamus, constantè asserimus.

II.

Prudentia q. Providentia, quia id quod consultissimam est providet, eodemq. sensu à nostratibus Socris tighet dicta est, Gracis phronesis, quòd bonæ mentis ars sit; & ut Cic. ait: ut medicina valetudinis, sic vivendi ars est Prudentia; Hæc enim propria est hominis virtus, Principis oculus, omnium virtutum

”Mielemme luontaisessa heikkoudessa (*imbecillitate*) ei kukaan voi saavuttaa täydellistä järkevyyttä (*prudentia*),

niin ettei hän harkitessaan tai toimiessaan milloinkaan joutuisi harhojen valtaan (*hallucinetur*),

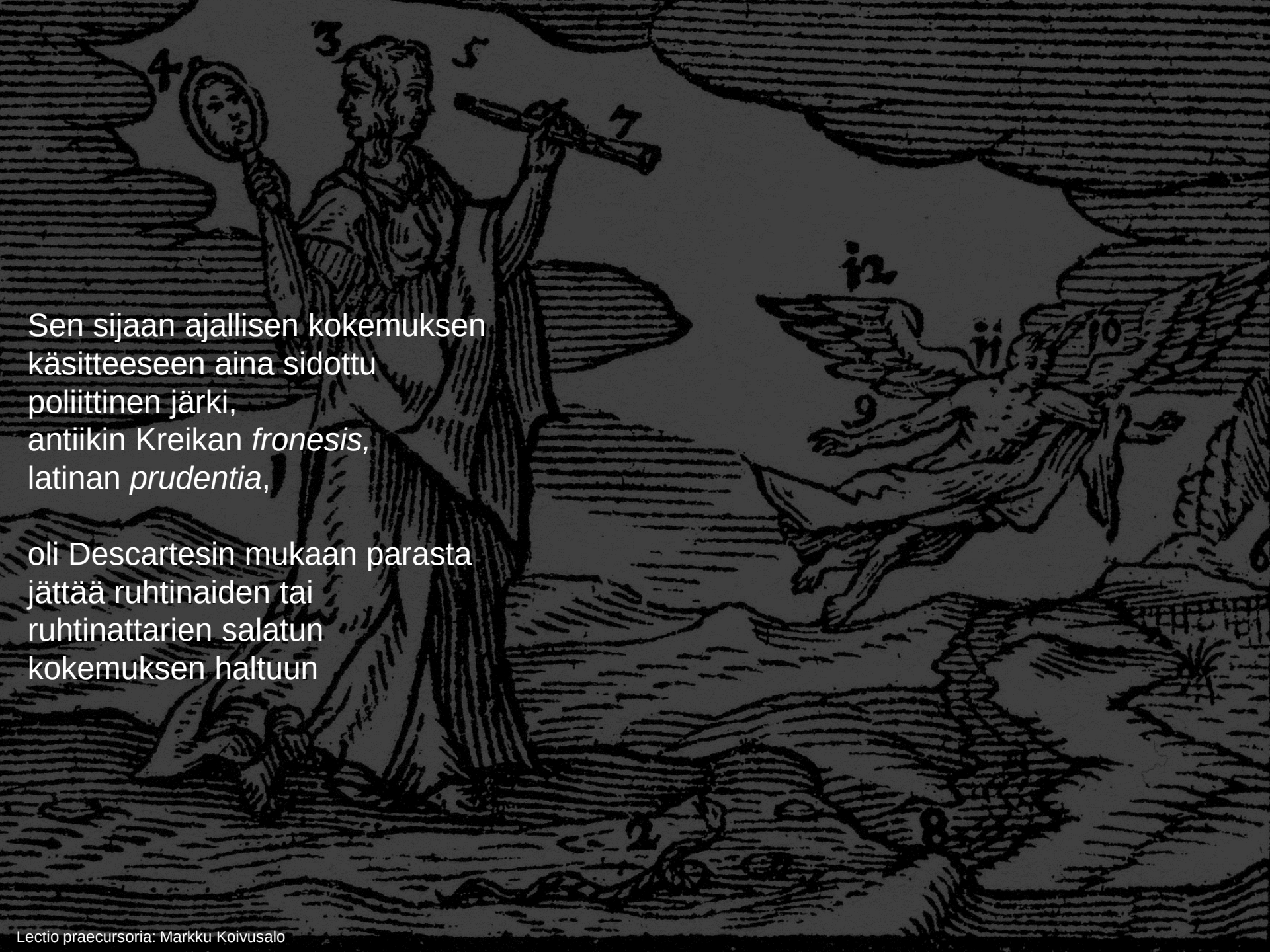
erehtymättömyys kuuluu ainoastaan jumalalliselle.”

Metafyysisessä mietelmissään
Descartes oli vuorostaan
halunnut todistaa juuri tuon
erehtymättömän ja ikuisen
jumalan olemassaolon järjen
luonnollisella valolla.

Sen sijaan ajallisen kokemuksen
käsitteeseen aina sidottu
poliittinen järki,
antiikin Kreikan *fronesis*,
latinan *prudentia*,

oli Descartesin mukaan parasta
jättää ruhtinaiden tai
ruhtinattarien salatun
kokemuksen haltuun

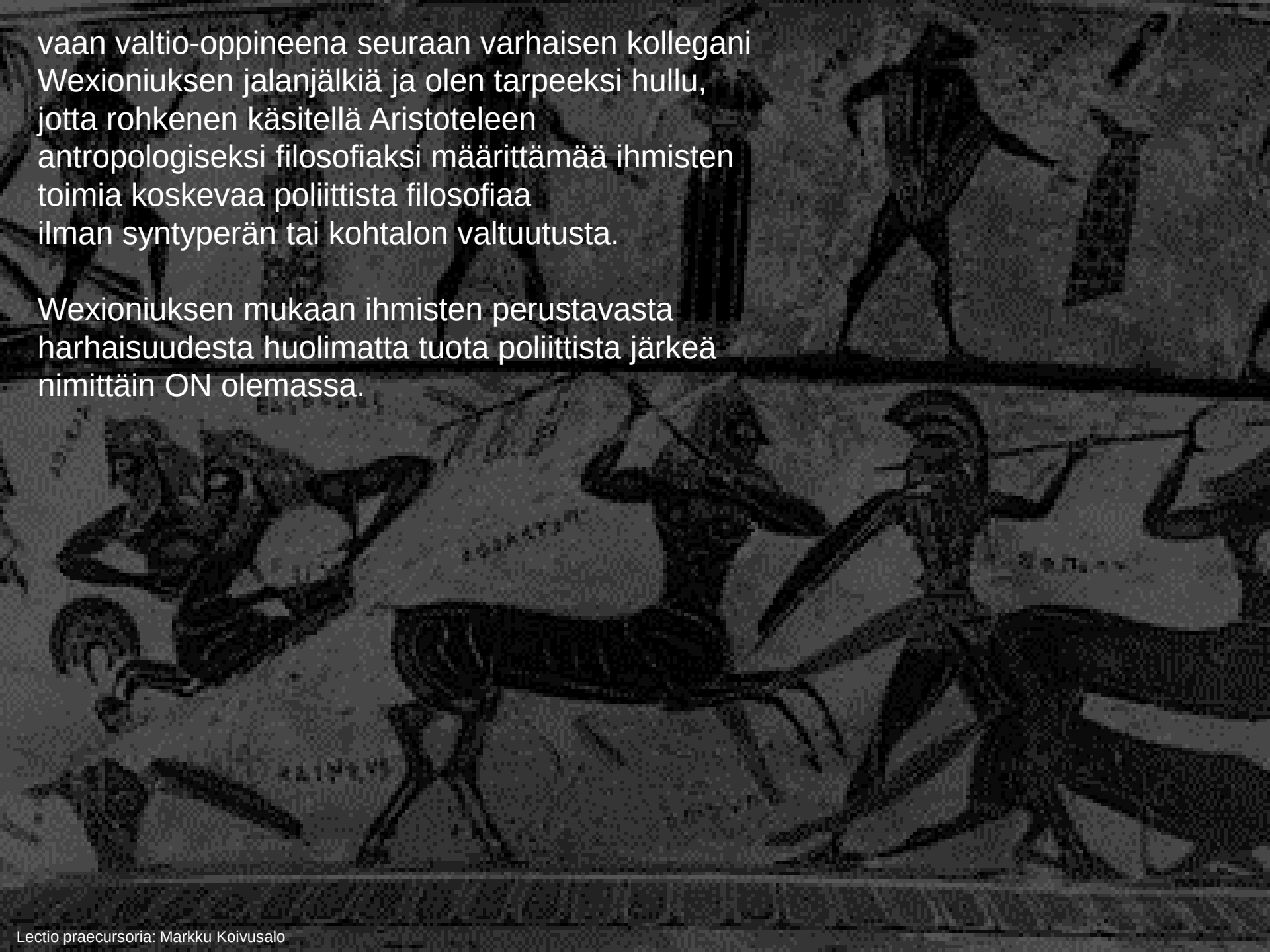

Niinpä Descartes
vakuutti, ettei hänen
filosofiaansa tule
epäillä sellaisesta
hulluudesta, että se
haluaisi puuttua
julkisten asioiden
hoitamiseen ilman
syntyperän tai
kohtalon tälle
antamaa valtuutusta.

Hyvät kuulijat,
en esitä teille metafyyssisiä mietiskelyjä,
vaikka Aristoteleen mukaan nämä tarjoavatkin
kestävimpiä ja jumalallisimpia nautintoja.

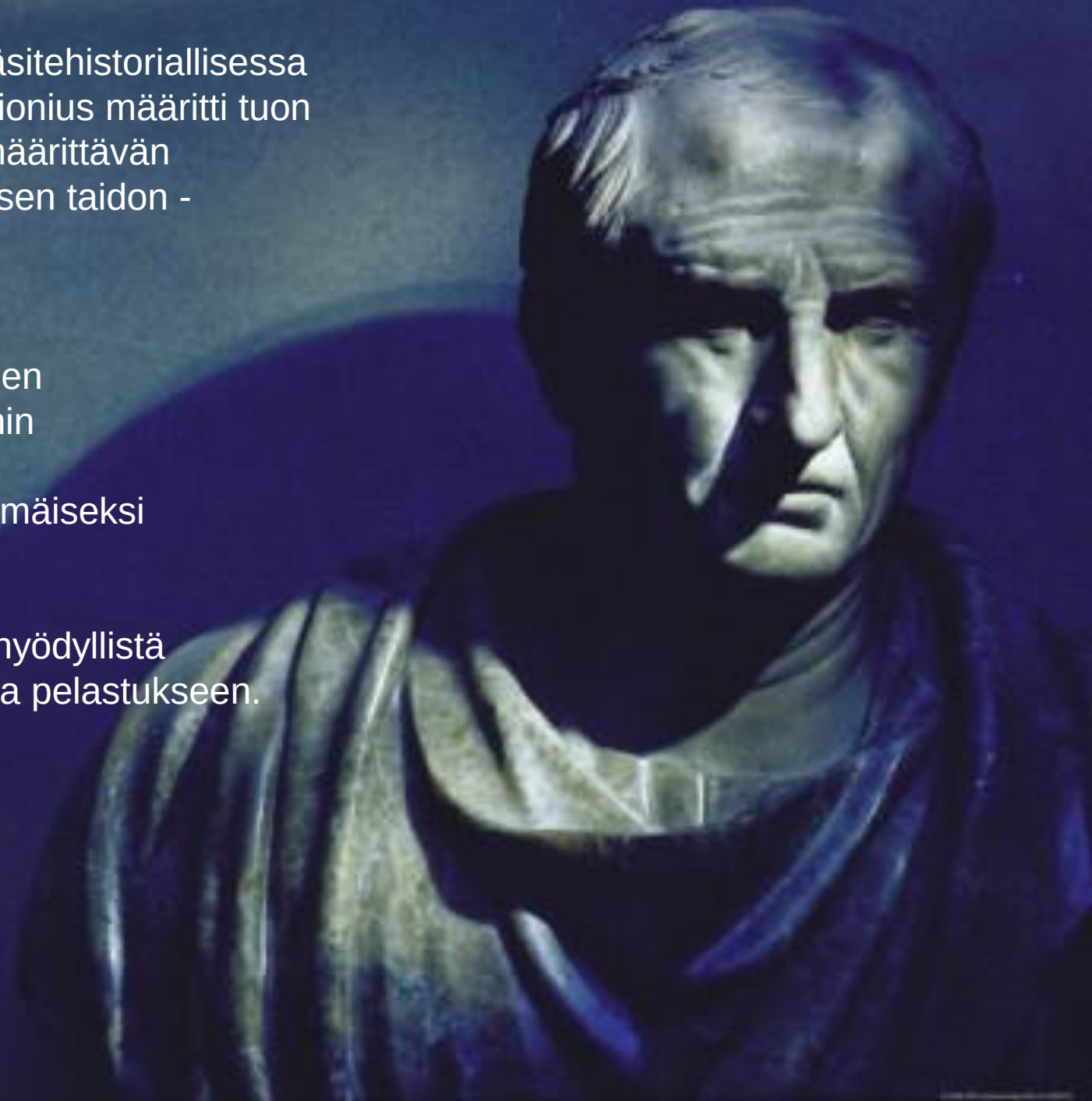
vaan valtio-oppineena seuraan varhaisen kollegani
Wexioniuksen jalanjalkia ja olen tarpeeksi hullu,
jotta rohkenen käsitellä Aristoteleen
antropologiseksi filosofiaksi määrittämää ihmisten
toimia koskevaa poliittista filosofiaa
ilman syntyperän tai kohtalon valtuutusta.

Wexioniuksen mukaan ihmisten perustavasta
harhaisuudesta huolimatta tuota poliittista järkeä
nimittäin ON olemassa.

Pienimuotoisessa käsitehistoriallisessa
tutkielmassaan Wexionius määritti tuon
ihmisten toimintaa määrittävän
järkevyyden - elämisen taidon -
Ciceroa seuraten

menneen muistin,
nykyisen ymmärryksen
ja tulevan ennakkoinnin

yhdistäväksi kolmisilmäiseksi
näkemykseksi
siitä mikä on
kunniallista, totta ja hyödyllistä
ihmisten ohjauksessa pelastukseen.

Yhdistäen näin kristillisen sielun
pelastuksen, klassisen humanismin hyveopin
ja uuden ajan valtiojärjen perintöä

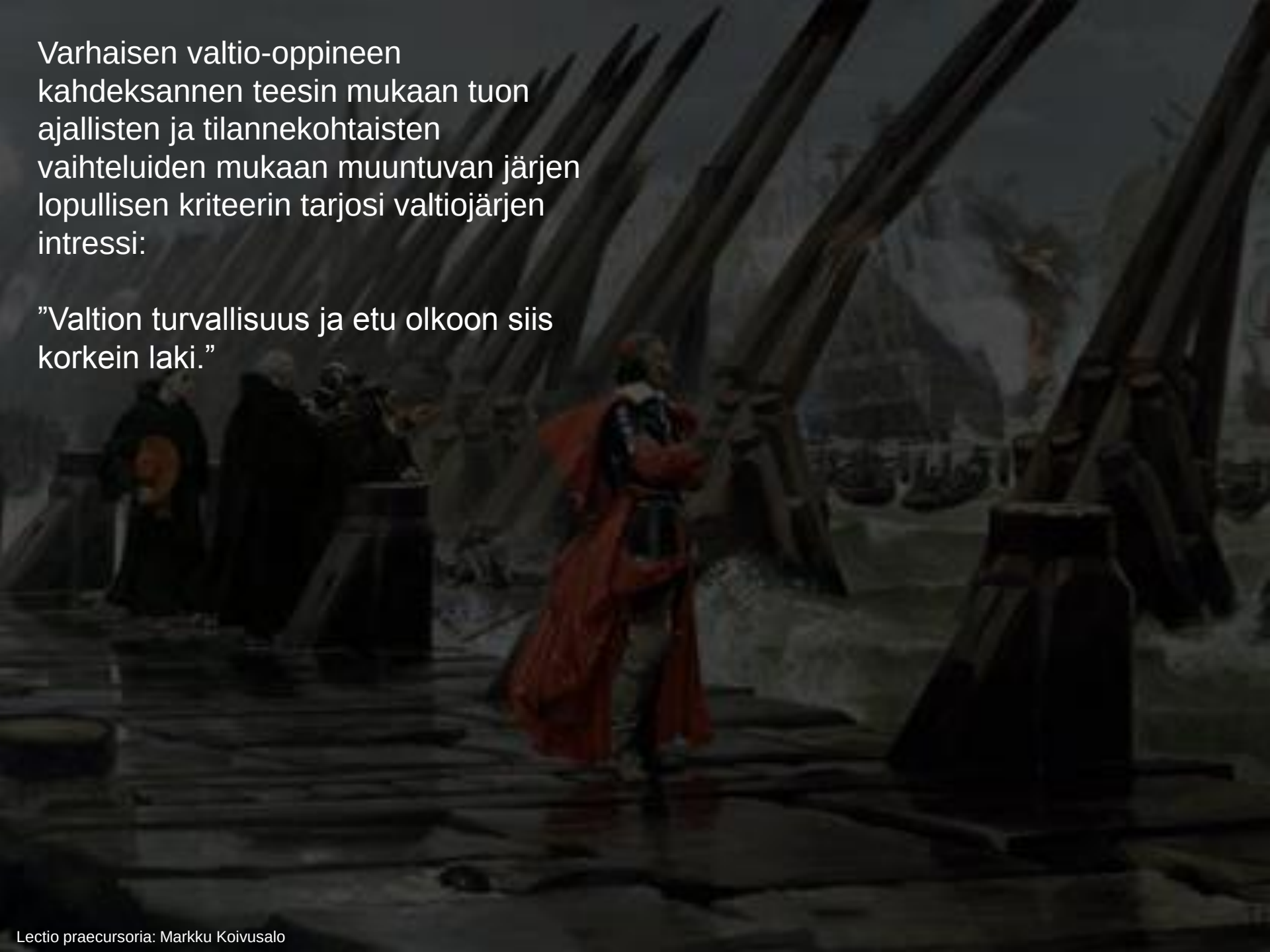
Wexionius määritti *prudentian* yksityisen
puolen kaikkien ja jokaisen (*omnium &
singularum*) hyveiden tietä seuraavaksi
kauniin ja kunniallisen elämän itsestä
huolehtimisen etiikaksi

ja sen julkisen puolen valtion palvelemiseksi
hallinnossa ja neuvonannossa

Varhaisen valtio-oppineen
kahdeksannen teesin mukaan tuon
ajallisten ja tilannekohtaisten
vaihteluiden mukaan muuntuvan järjen
lopullisen kriteerin tarjosi valtiojärjen
intressi:

”Valtion turvallisuus ja etu olkoon siis
korkein laki.”

Hyvät kuulijat,

vaikka väittelen valtio-opista, en saata asettaa
valtion intressiä kyseenlaistamattomaksi
korkeimmaksi laiksi vaan tutkijana vetoan
enemmin valistuksen periaatteeseen.

Vetoan valtiojärjen kriitikon,
Immanuel Kantin kriittisen filosofian
perintöön.

Kant ymmärsi valistuksen kritiikin
aikana ja uloskasvuna hallinnollisen
ohjauksen alaikäisyyden tilasta,

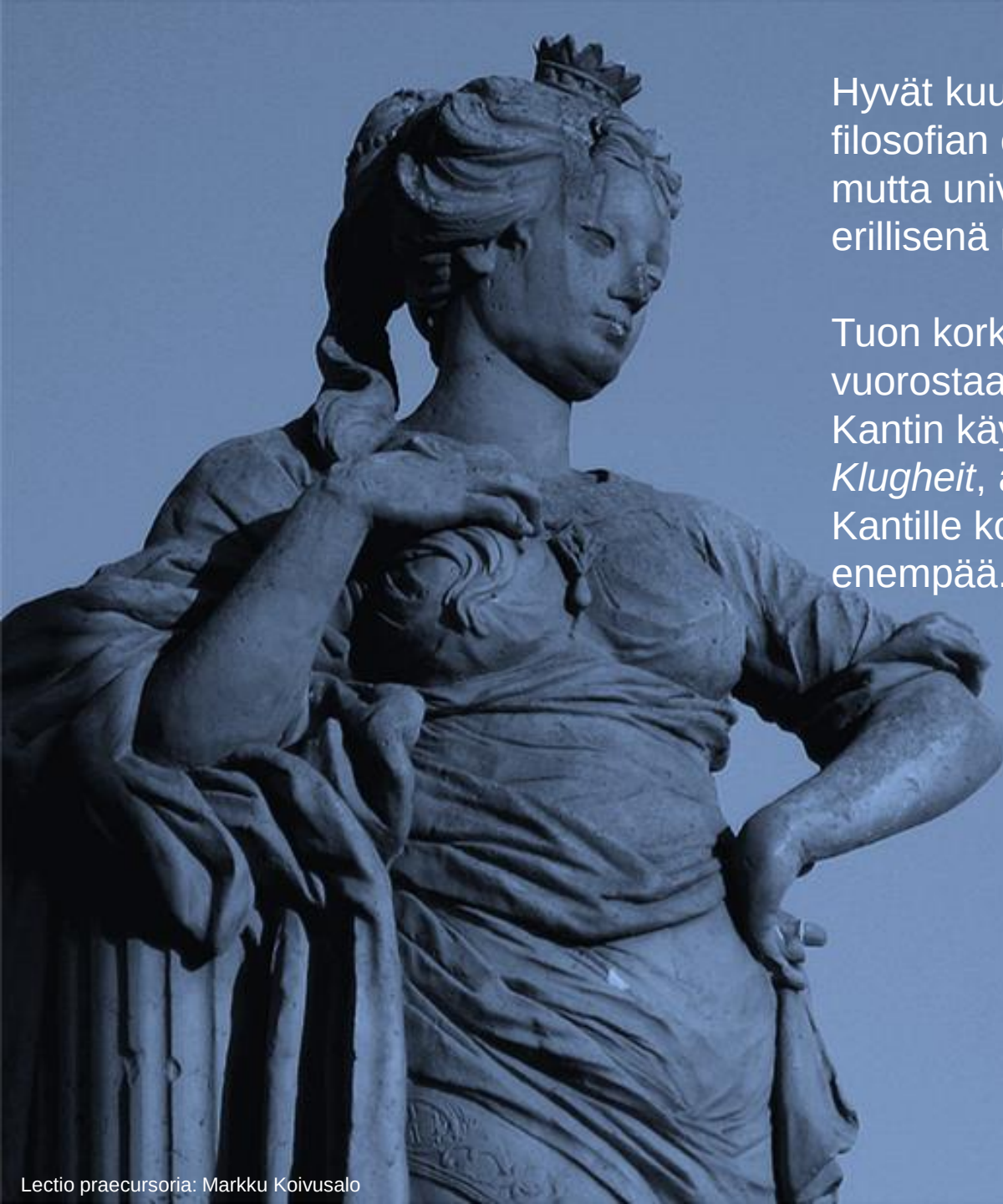
rohkeutena käyttää omaa järkeään.

Sapere Aude!

*Immanuel
Kant*

Väitöksessäni väitän Michel Foucault'n
jatkanee tuota Kantin kriittisen
filosofian ja valistuksen kritiikin
perinnettä juuri ihmistä koskevien
totuuksien ja tämän toimintaa ohjaavan
järjen suhteen.

Hyvät kuulijat, Kant asetti käytännöllisen filosofian ensimmäiseksi filosofiaksi, mutta universaalina kokemuksesta erillisenä moraalifilosofiana.

Tuon korkeimman lain ohjaukseen piti vuorostaan kokemukseen sidottu ja Kantin käytölliseksi kutsuma *prudentia*, *Klugheit*, alistua. Kantille korkein laki ei nimittäin ollut sen enempää...

Non est potestas Super Terram quae Comparetur ei Job 41. 24.

Valtioiden...

Kansakuntien....

tai edes Björn Wahlroosin yksityiset intressit
ja onni

..vaan kaikesta kokemuksesta vapaa

puhdas moraalilaki.

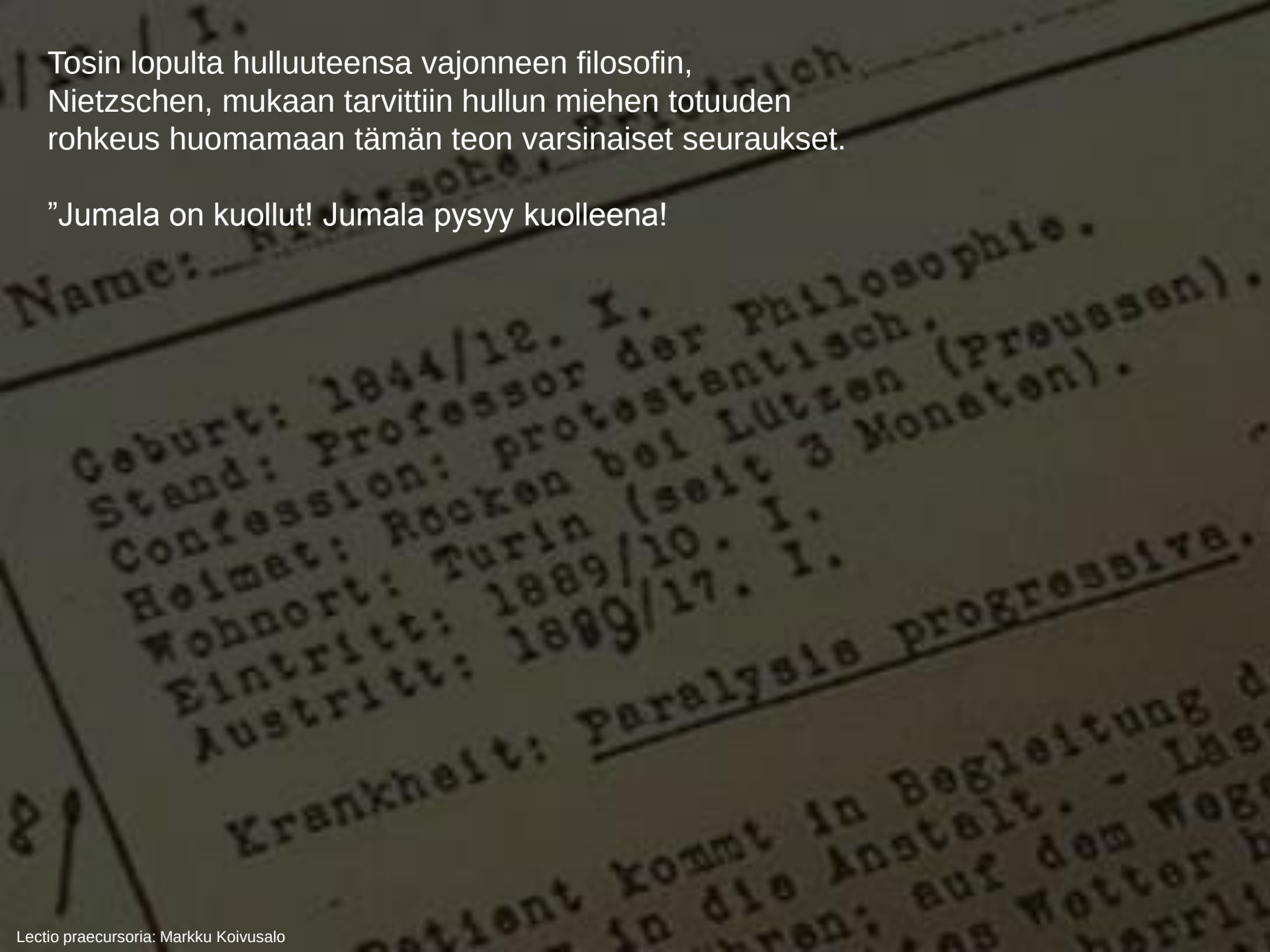
Ja kuitenkin Kantin puhtaan järjen
kritiikin katsotaan tietoteoreettisesti
tappaneen tuon korkeimman moraalilain
perinteisen takaajan,

Jumalan.

Tosin lopulta hulluuteensa vajonneen filosofin,
Nietzschen, mukaan tarvittiin hullun miehen totuuden
rohkeus huomamaan tämän teon varsinaiset seuraukset.

”Jumala on kuollut! Jumala pysyy kuolleenä!

Ja me olemme hänet surmanneet!
Pyhin ja mahtavin, mitä maailma on
tähän saakka omistanut, on vuodattanut
verensä kuiviin meidän veitsiemme alla,
— kuka pyyhkii meistä tämän veren?"

Hyvät kuulijat, metafysiikan
kritiikin sijaan Michel Foucault on
tunnettu ihmistieteiden
kritiikistään ja tuli tunnetuksi
julistamalla jumalan kuoleman
sijaan

ihmisen kuolemaa.

]1960-luvulla ihmistieteiden uusien tiedonmuotojen haastaessa klassisen humanismin teemat, Foucault väitti, että itse ihmisen käsite on vain parisataa vuotta vanha keksintö ja esitti kuuluisassa kielikuvassaan, että uudenlaisessa tiedon järjestelmässä tämä saattaisi pyyhkiytyä pois kuin hiekkaan piirretyt kasvot meren rannassa.

Hyvät kuulijat väitöskirjassani totean sivumennen,

...että näin on todellakin tapahtunut.

NOKIA
Connecting People

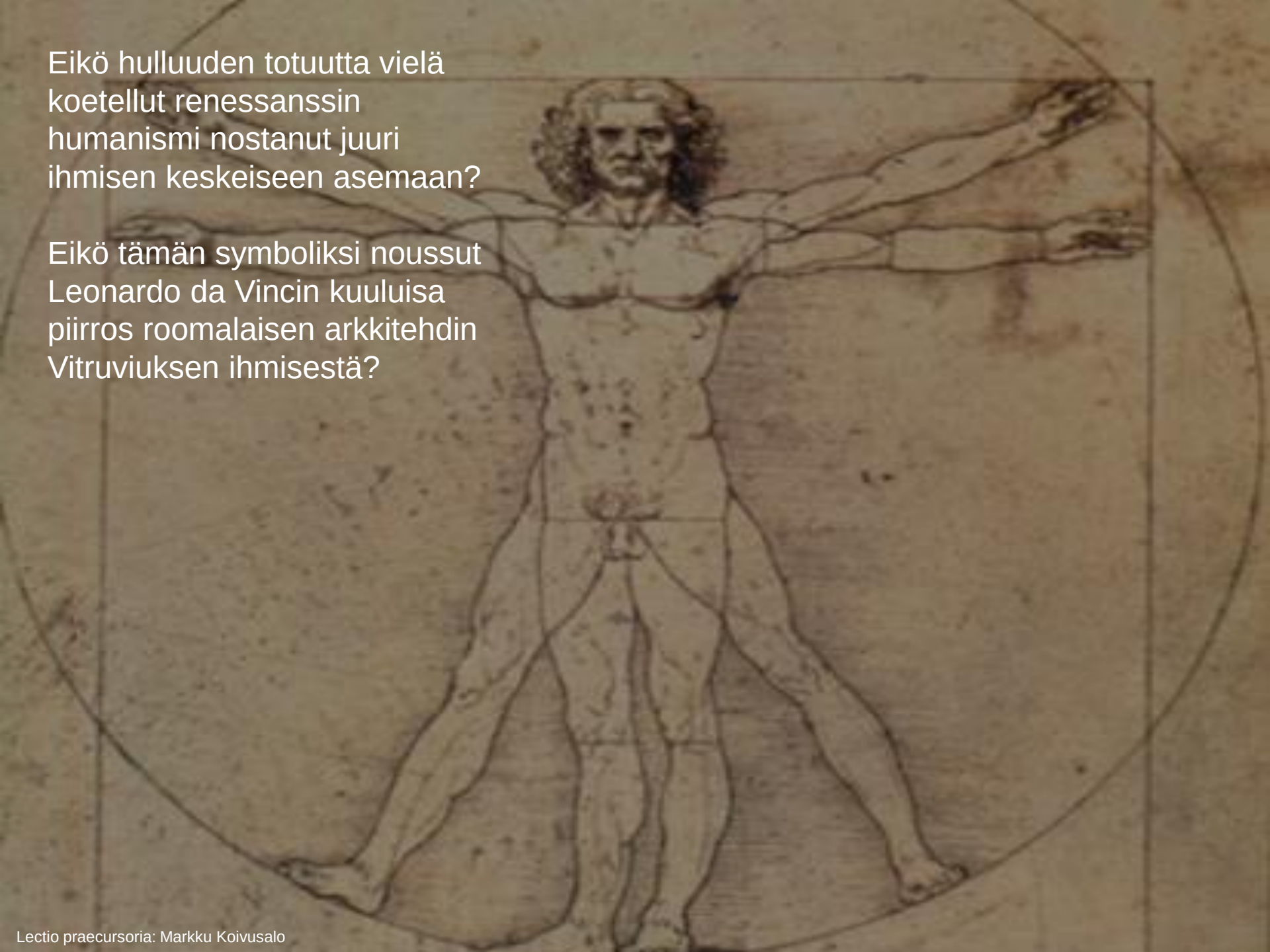
Mutta eikö kysymys mitä on ihminen ole juuri
sekä modernien ihmistieteiden että antiikin
sokraattisen filosofian keskeinen kysymys?

Eikö vastaavasti kysymys filosofisesta
antropologiasta ole klassinen poliittisen
filosofian kysymys, jonka ihmistieteet halusivat
omia itselleen modernissa maailmassa.

Eikö hulluuden totuutta vielä
koetellut renessanssin
humanismi nostanut juuri
ihmisen keskeiseen asemaan?

Eikö tämän symboliksi noussut
Leonardo da Vincin kuuluisa
piirros roomalaisen arkkitehdin
Vitruviuksen ihmisestä?

Hyvät kuulijat,

Vitruviuksen ihminen on
geometrinen ideaali

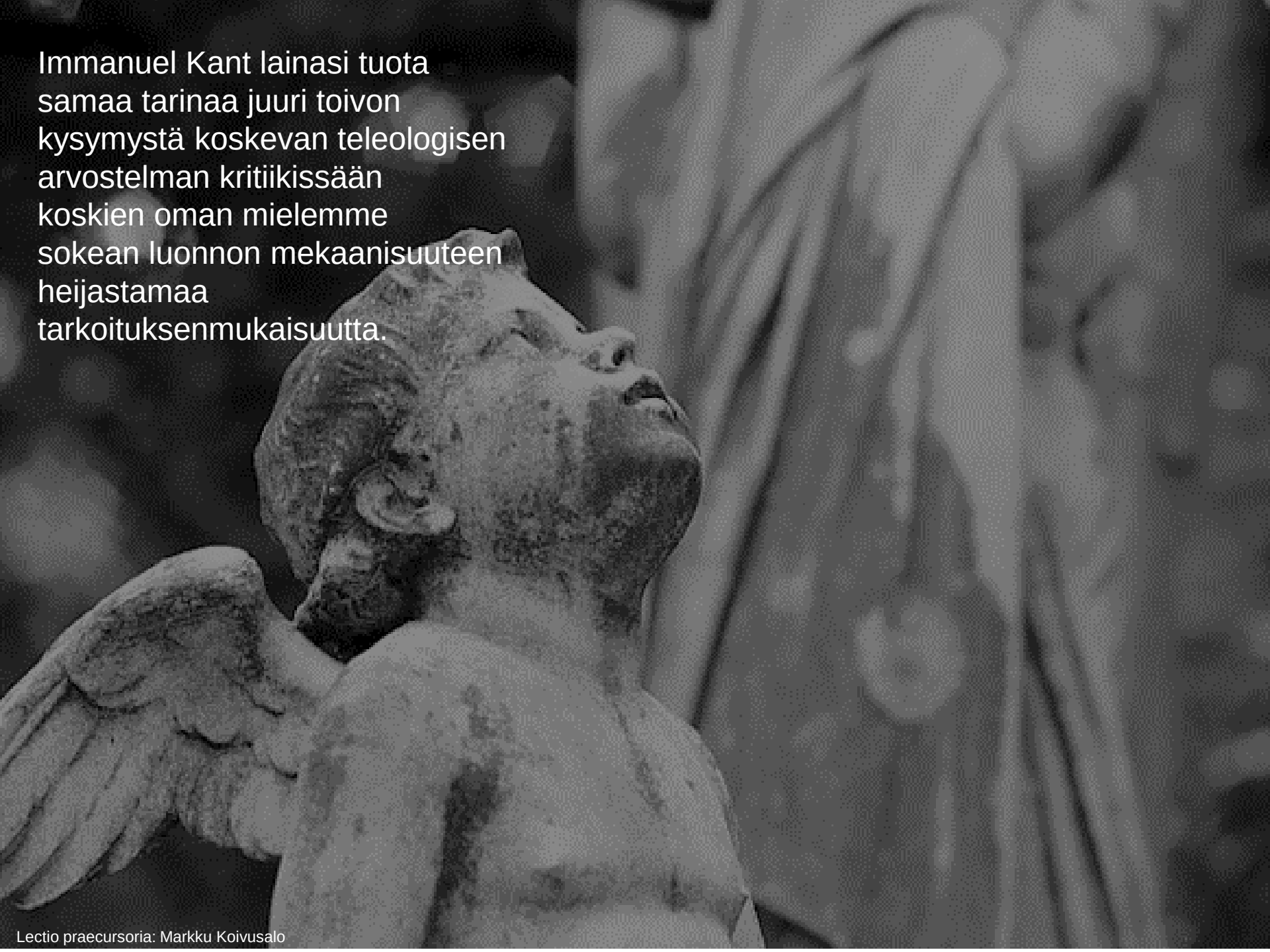
ja teoksessaan
arkkitehtuurista Vitruvius kertoi
myös kuuluisan tarinan
aistimellisen sokraattisen
koulukunnan edustajasta
Aristippoksesta,
joka haaksirikkouduttuaan
aistien merellä pelastui
saarelle ja näki rantahietikossa
geometrisia kuvioita
huudahtaen:

”On toivoa, näen jäljen
ihmisestä.”

Vestigia hominum video.
Aristip. apud Diog. Laert. Jac. Mercurius Sulp.

Immanuel Kant lainasi tuota
samaa tarinaa juuri toivon
kysymystä koskevan teleologisen
arvostelman kritiikissään
koskien oman mieleemme
sokean luonnon mekaanisuuteen
heijastamaa
tarkoituksenmukaisuutta.

Was kann
ich wissen?

Was soll
ich tun?

Was darf
ich hoffen?

Was ist
der Mensch?

Hyvät kuulijat,

Toivon kysymys muodosti
Kantin järjen intressien
kolmannen,
sielun pelastusta koskevan,
kysymyksen ja Kantille
maailmankansalaisuuden
näkökulmasta harjoitetun
järjen intressit suuntautuivat
kolmeen kysymykseen:

Mitä voin tietää?
Mitä minun pitää tehdä?
Mitä voin toivoa?

Nämä kaikki kohtasivat
neljännessä antropologisessa
kysymyksessä:

Mitä on ihminen?

Kantille tämä viimeinen kysymys ei suinkaan
perustanut kolmea muuta kysymystä
vaan päinvastoin tuo kysymys avautui juuri
arvoituksena

maailmasta tiedon alueena,

jumalasta vapauden lähteenä

ja ihmisestä näitä välittävänä rajallisena
olentona.

Hyvät kuulijat,
Michel Foucault'n kriittisen ajattelun
kohteena ei ollut geometrian alkuperä
vaan ihmistä koskevien totuuksien
historia.

Foucault kielikuvassa ihmisten kasvoista
meren rannalla ei ollut kyse geometrisista
kasvoista vaan rajallisuuden kasvoista,

joiden elämä oli vain osa ihmisen
ylittävää elämää

uurastus osa laajempia tuotantosuhteita

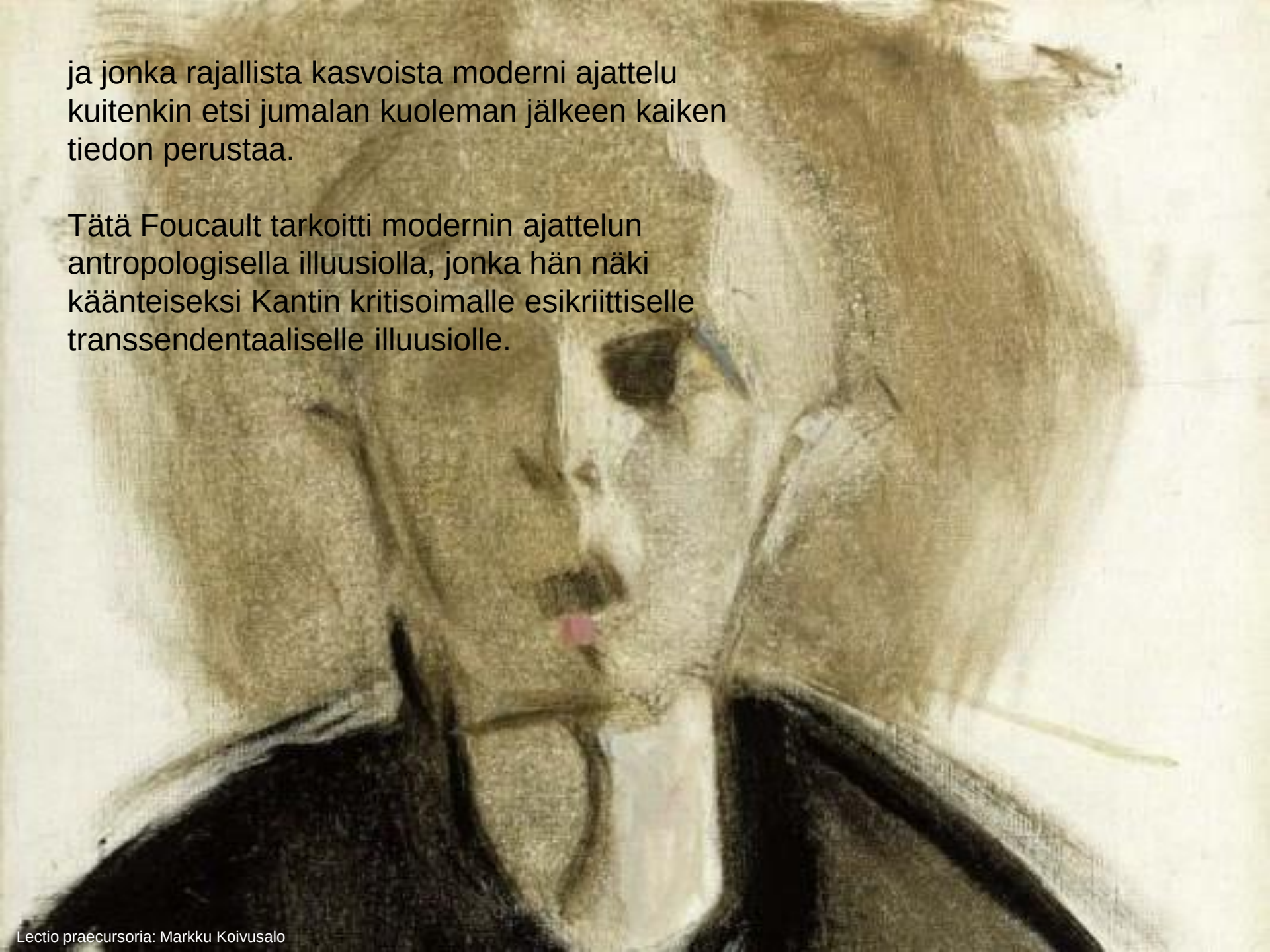

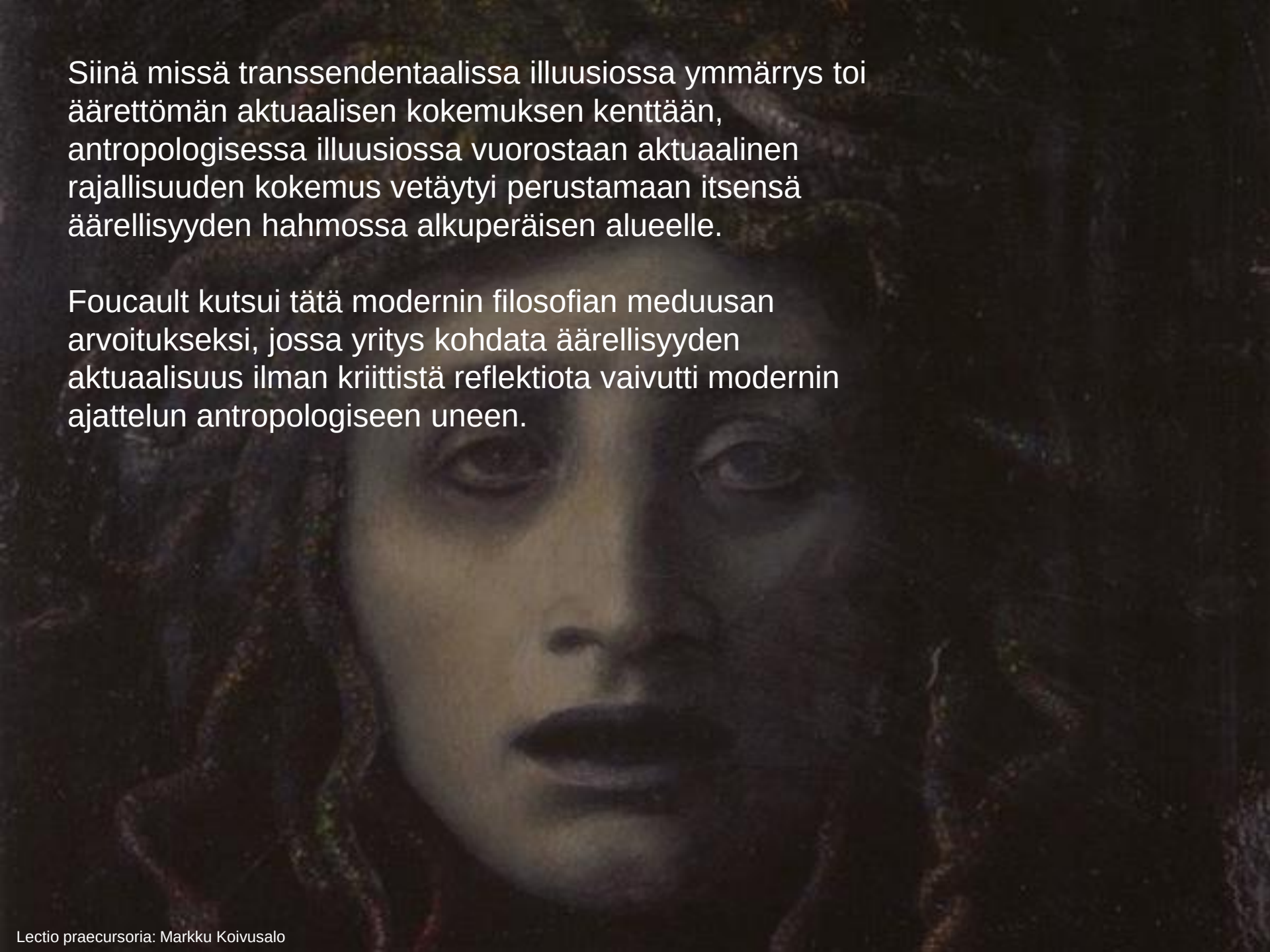
ja puhutut sanat vain fragmentteja ihmiskunnan
äärettömästä muminasta

ja jonka rajallista kasvoista moderni ajattelu
kuitenkin etsi jumalan kuoleman jälkeen kaiken
tiedon perustaa.

Tätä Foucault tarkoitti modernin ajattelun
antropologisella illuusiolla, jonka hän näki
käänteiseksi Kantin kritisoimalle esikriittiselle
transsendentaaliselle illuusiolle.

Siinä missä transsendentaalissa illuusiassa ymmärrys toi äärettömän aktuaalisen kokemuksen kenttään, antropologisessa illuusiassa vuorostaan aktuaalinen rajallisuuden kokemus vetäytyi perustamaan itsensä äärellisyyden hahmossa alkuperäisen alueelle.

Foucault kutsui tätä modernin filosofian meduusan arvoitukseksi, jossa yritys kohdata äärellisyyden aktuaalisuus ilman kriittistä reflektiota vaivutti modernin ajattelun antropologiseen uneen.

Mutta mihin tuo kriittinen reflektio saattoi tukeutua?

Kant itse pyrki kohtamaan ihmisen arvoituksen maailmankansalaisuuteen suuntautuneen järjen kolmen intressin arvoituksen kautta ja tukeutui niiden osalta tiedostuksen korkeimpiin ja universaaleihin *a priori* kykyihin.

Nuo intressit heijastuivat myös yliopiston korkeimpien

teologisen,
juridisen
ja lääketieteellisen

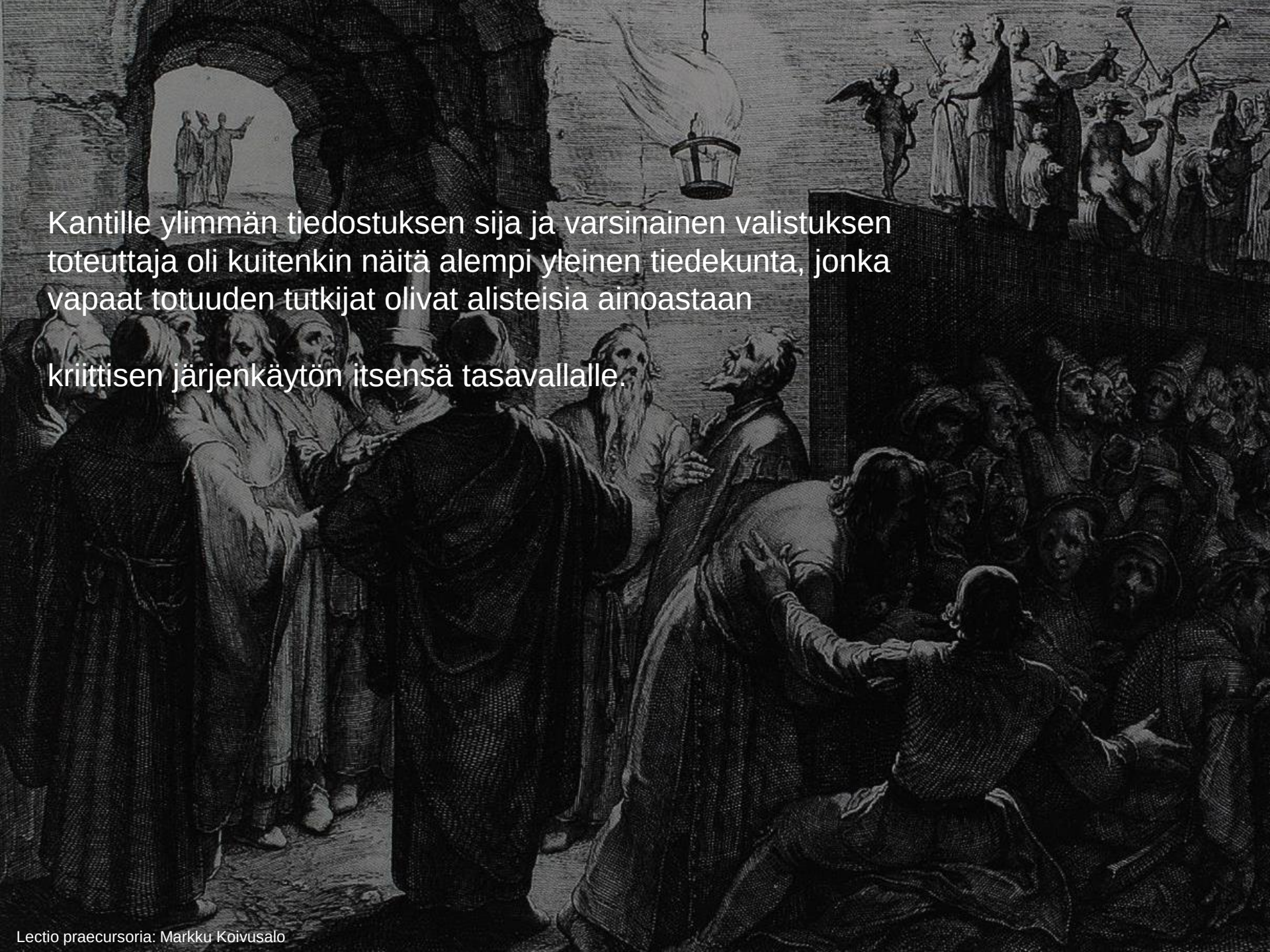
tiedekuntien jaossa,

jotka tuottivat Fredrik Suurelle
hallitsemisen työkaluja sekä
oppineisuuden liikkeenjohtajia ja
tekniikoita huolehtimaan alamaisten

sielun,
ruumiin
ja yhteisen elämän

intressien toteutumisesta.

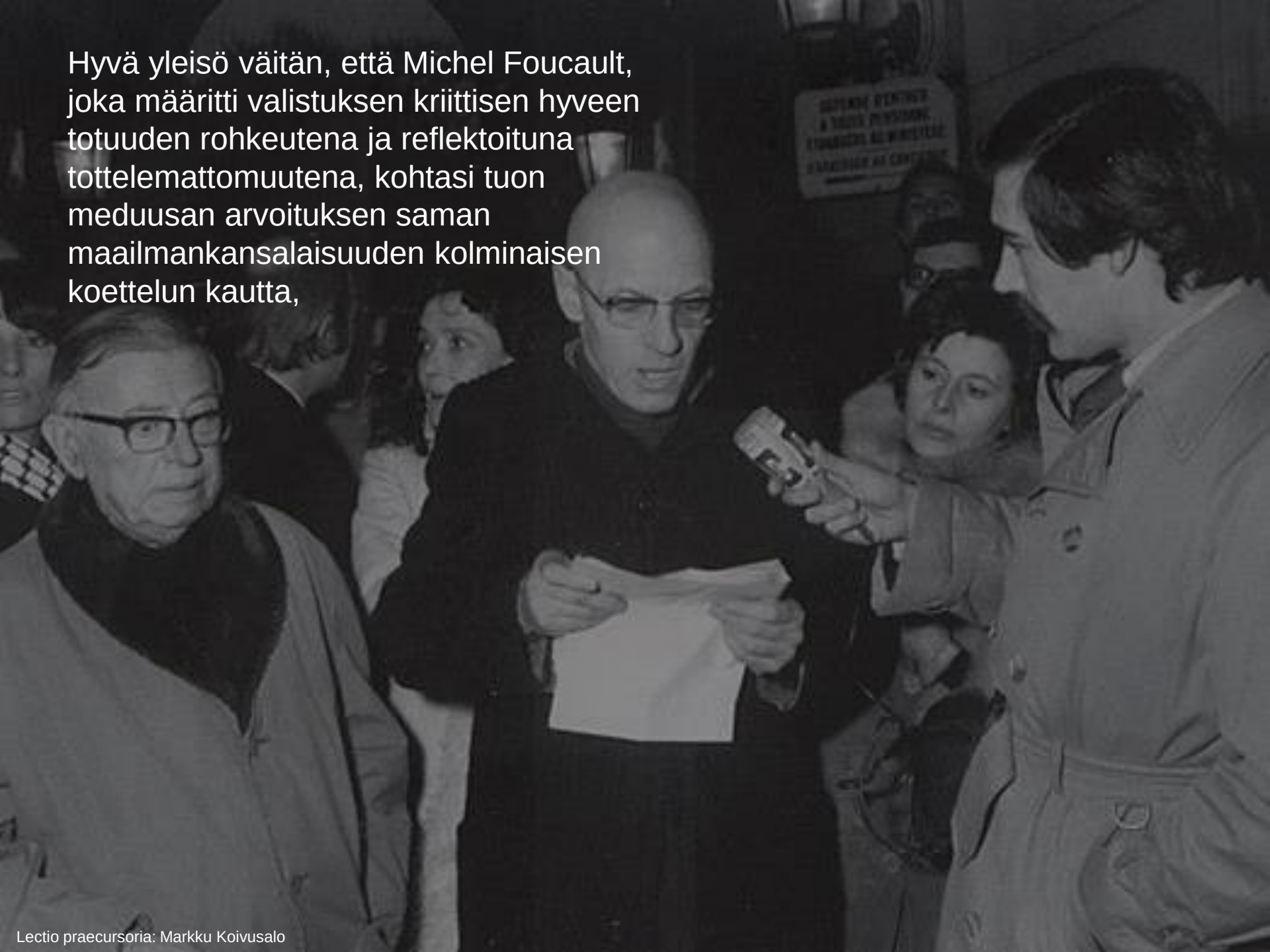

Kantille ylimmän tiedostuksen sija ja varsinainen valistuksen toteuttaja oli kuitenkin näitä alempi yleinen tiedekunta, jonka vapaat totuuden tutkijat olivat alisteisia ainoastaan kriittisen järjenkäytön itsensä tasavallalle.

Se, että tätä vapauden ja totuuden sijaa kutsuttiin alemmaksi tiedekunnaksi, johtui kantin mukaan ihmisluonnosta, joka pitää ihmistä joka voi komentaa vaikka olisikin vuorostaan toisen nöyrä palvelija, ylempiarvoisena kun vapaata miestä, jolla ei ole ketään komennettavaa.

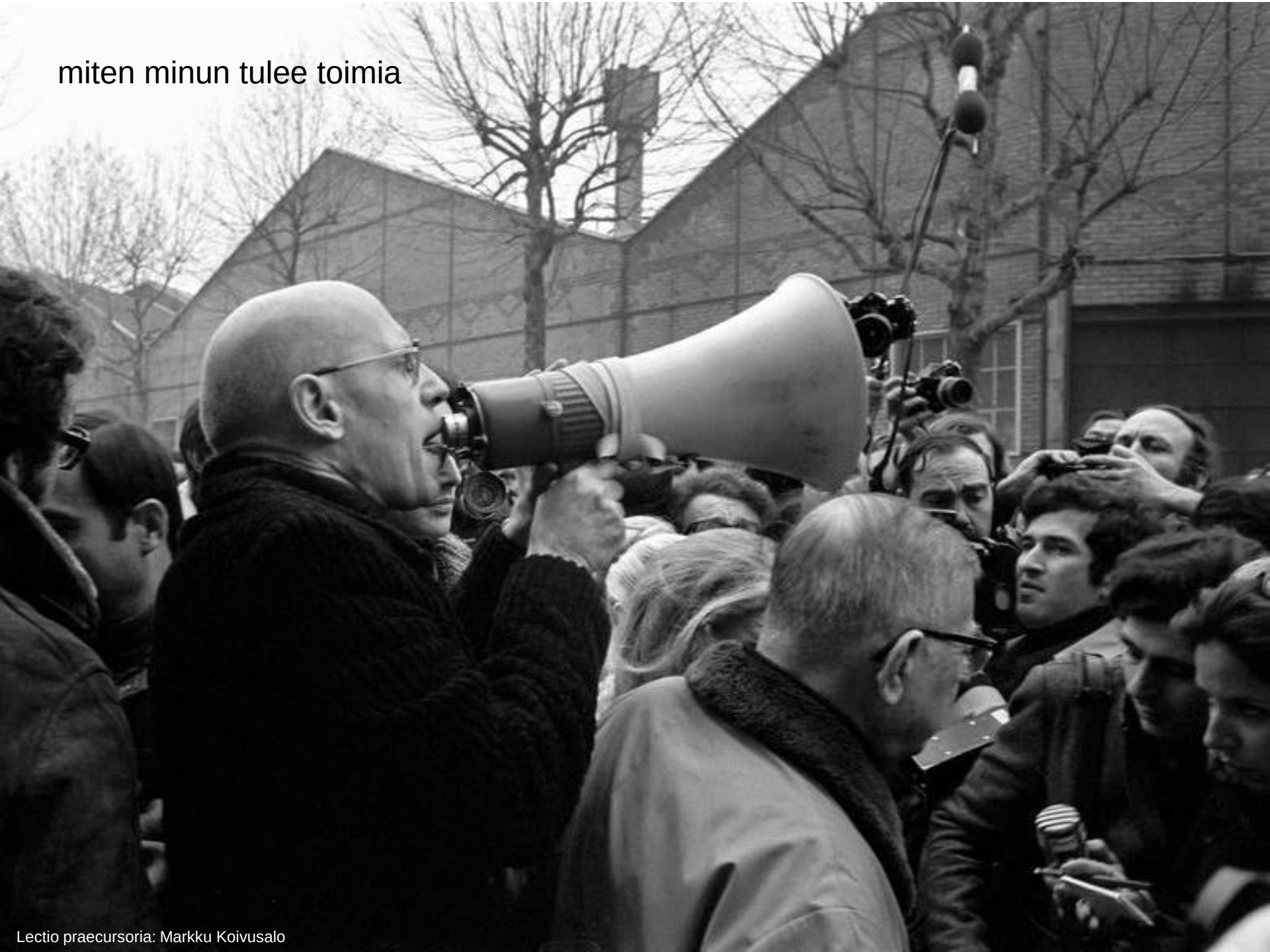
Hyvä yleisö väitän, että Michel Foucault, joka määritteli valistuksen kriittisen hyveen totuuden rohkeutena ja reflektoituna tottelemattomuutena, kohtasi tuon meduusan arvoituksen saman maailmankansalaisuuden kolminaisen koetteluun kautta,

kysymyksinä siitä mitä voin tietää,

miten minun tulee toimia

ja mitä voin toivoa

Mutta tuon maailmankansalaisuuden filosofian suuntaa ei määrittänyt kysymys *a priori* universaalista järjestä,

vaan itse asiassa ensimmäisenä maailmankansalaiseksi itseään kutsuneen ja Platonin hulluksi tulleeeksi Sokrateeksi nimeämän varhaisen kulttuurikriitikon - Diogenes Sinopealaisen,

rohkeus annettujen totuuksien kyseenalaistamiseen.

Foucault'n ajattelussa tuota tiedon, vallan ja itsen etiikan koettelu kenttää ei myöskään muodostanut ideaalin järjen geometrisuus

vaan historiallisen aistin valtameri ihmiskunnan toimintaa ohjaavan järjen kokemuksen transsendentaalisena kenttänä.

Hyvät kuuntelijat, lopulta väitän, että kysymys ihmisestä tuon kokemuksen kolminaisen koettelun kysymyksenä ilmaantui jo vanhassa kreikkalaisessa myytissä itsevaltias Oidipuksen kuninkaallis-hallinnollisessa koettelussa poliittisen yhteisön rajoilla asustavan Sfinksin arvoituksesta.

Tuo kuuluisa arvoitus, jonka Sofokleen traagisessa versiossa myytistä tyranni Oidipus ratkaisee kartesiolaisittain puhtaalla itsetiedostuksen eleellä,

arvoitusta ihmisen kokemuksen ajallisuudesta
sinä joka konttaa lapsena neljällä jalalla,
kulkee aikuisena kahdella jalalla,
ja tukeutuu vanhuudessaan keppiin.

Erossa Egyptiläisestä Sfinksistä

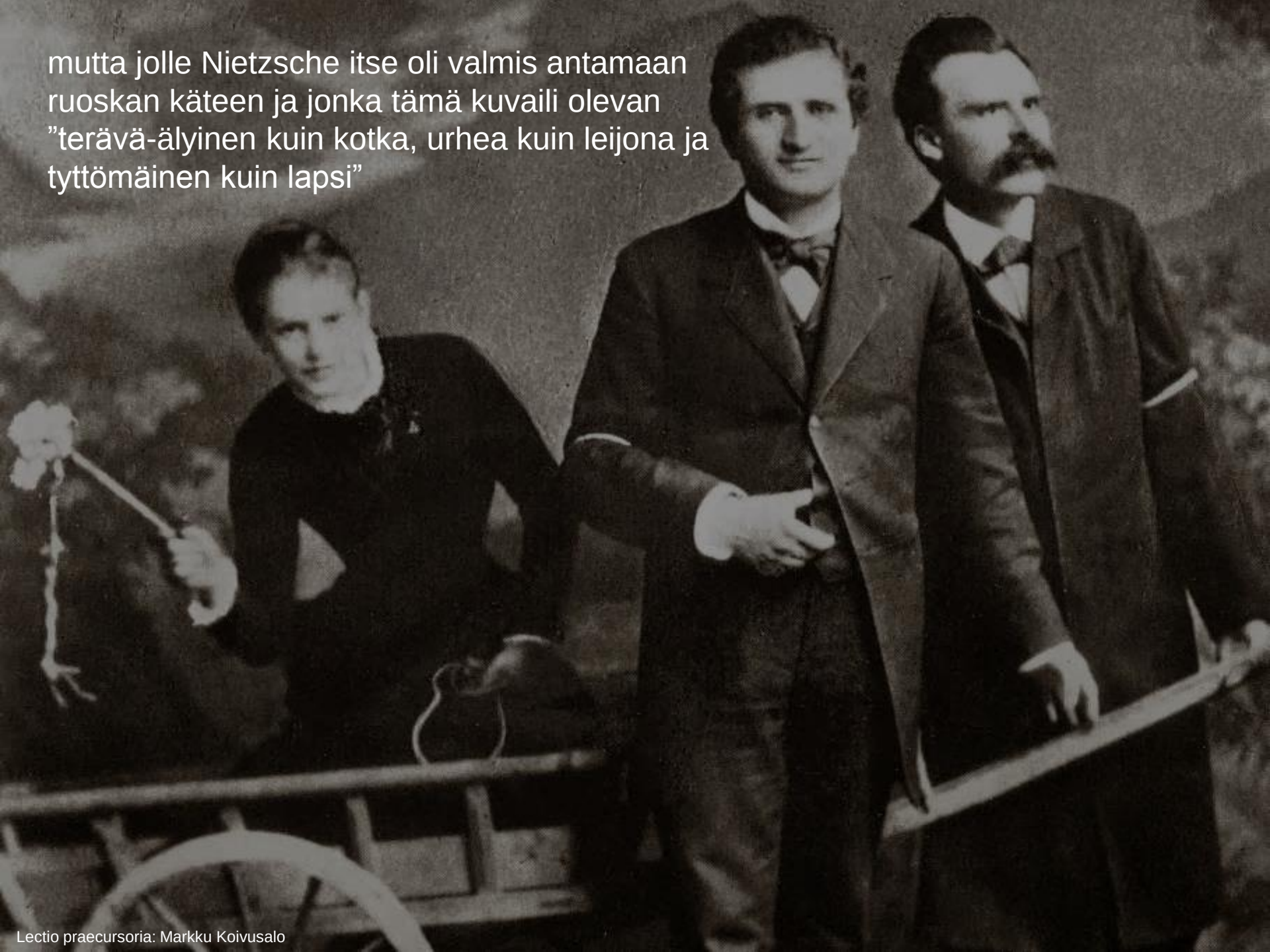
kreikkalainen Sfinksi koostuu myös
tiedon, vallan ja itsen etiikan koettelusta,
tietoa symboloivista linnun siivistä,
valtaa esittävästä leijonan ruumiista
ja halua kuvastavasta nuoren naisen kasvoista

Itse asiassa
Friedrich Nietzsche
katsoi
kohdanneensa
lapsuudesta asti
odottamansa
Sfinksin äänen
pietarilaisessa Lou
Andreas-
Saloméssa, jota yli-
ihmisinä esiintyneet
natsit sittemmin
haukkuivat
”suomalais-
juutalaiseksi”
naikkoseksi,

mutta jolle Nietzsche itse oli valmis antamaan
ruoskan käteen ja jonka tämä kuvaili olevan
”terävä-älyinen kuin kotka, urhea kuin leijona ja
tyttömäinen kuin lapsi”

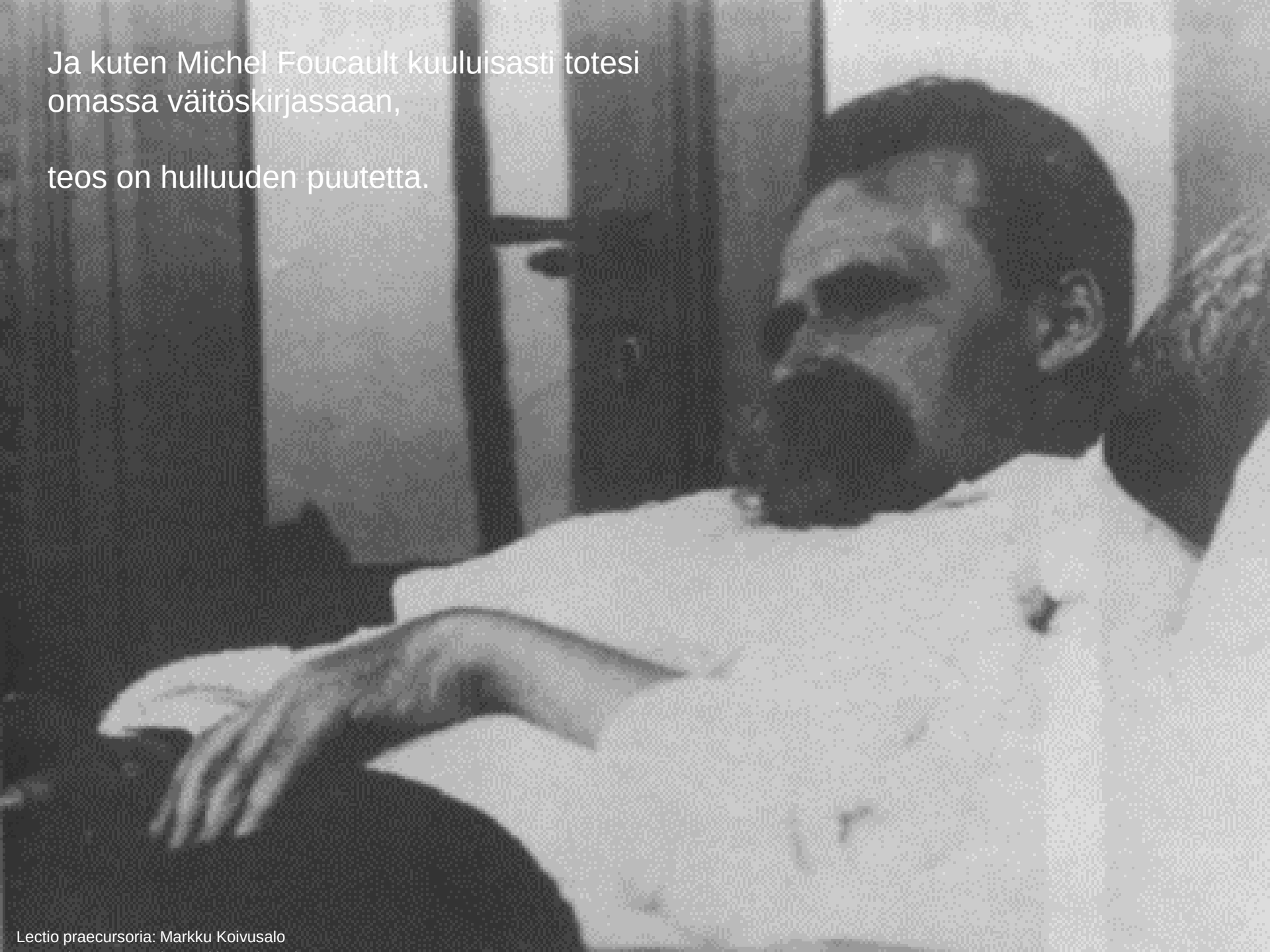
Hyvät kuuntelijat,
nyt olen varmasti vakuuttanut teidät siitä,
että todellakin olen hullu.

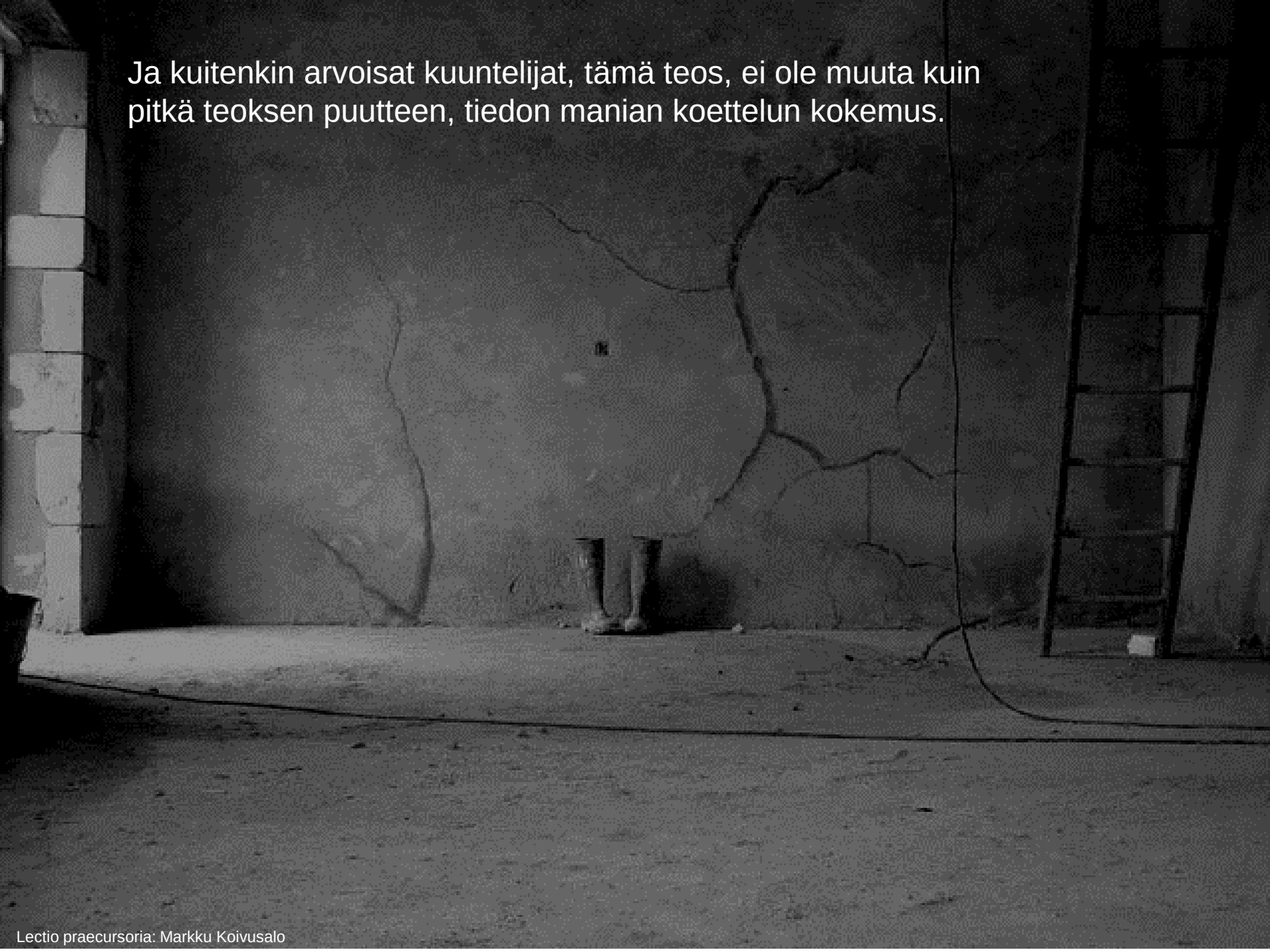
Mutta minulla asiasta teos.

Ja kuten Michel Foucault kuuluisasti totesi
omassa väitöskirjassaan,
teos on hulluuden puutetta.

Ja kuitenkin arvoisat kuuntelijat, tämä teos, ei ole muuta kuin pitkä teoksen puutteen, tiedon manian koettelun kokemus.

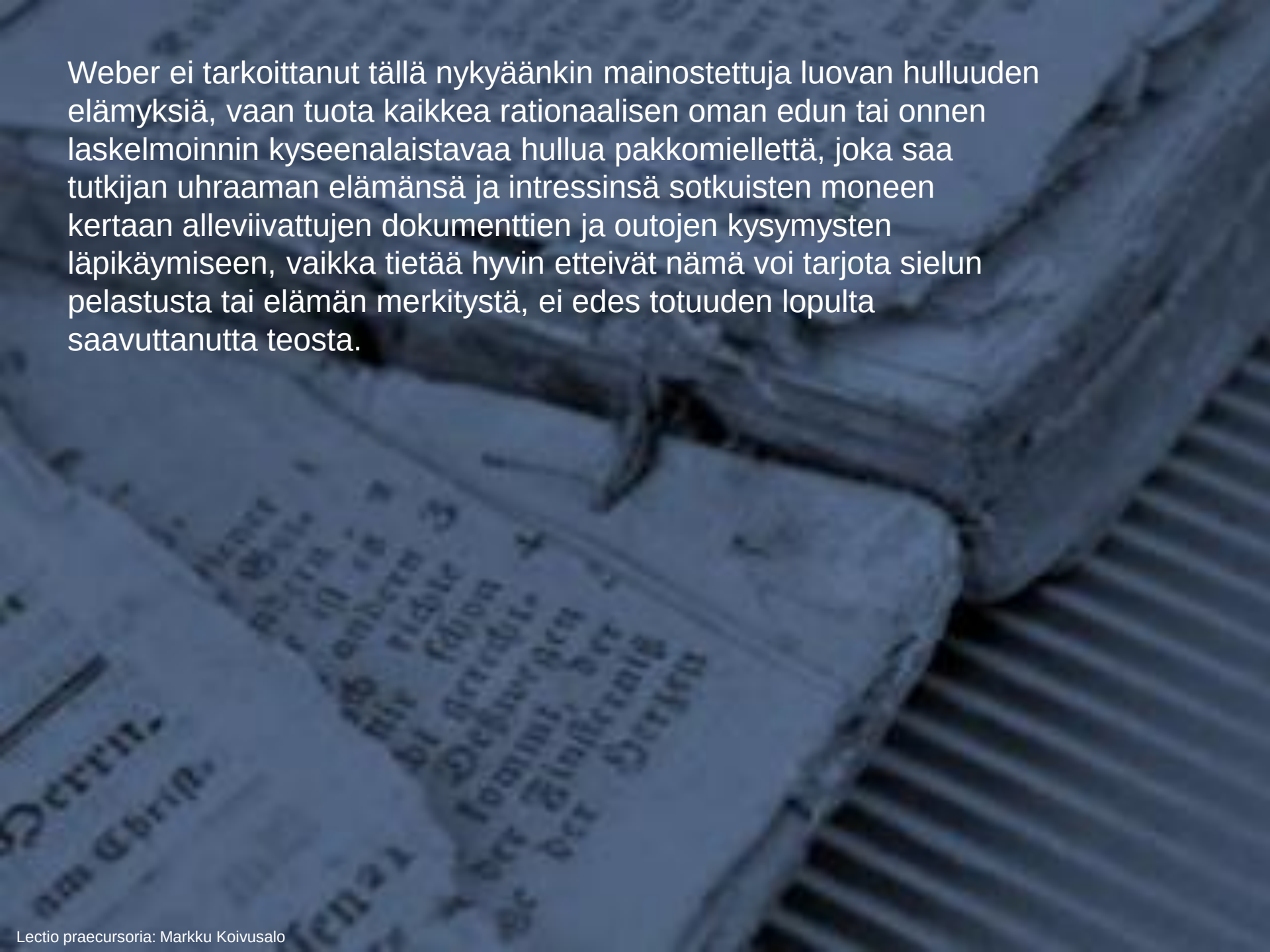

Tosi on totuus,
olivat Max Weberin viimeiset sanat.

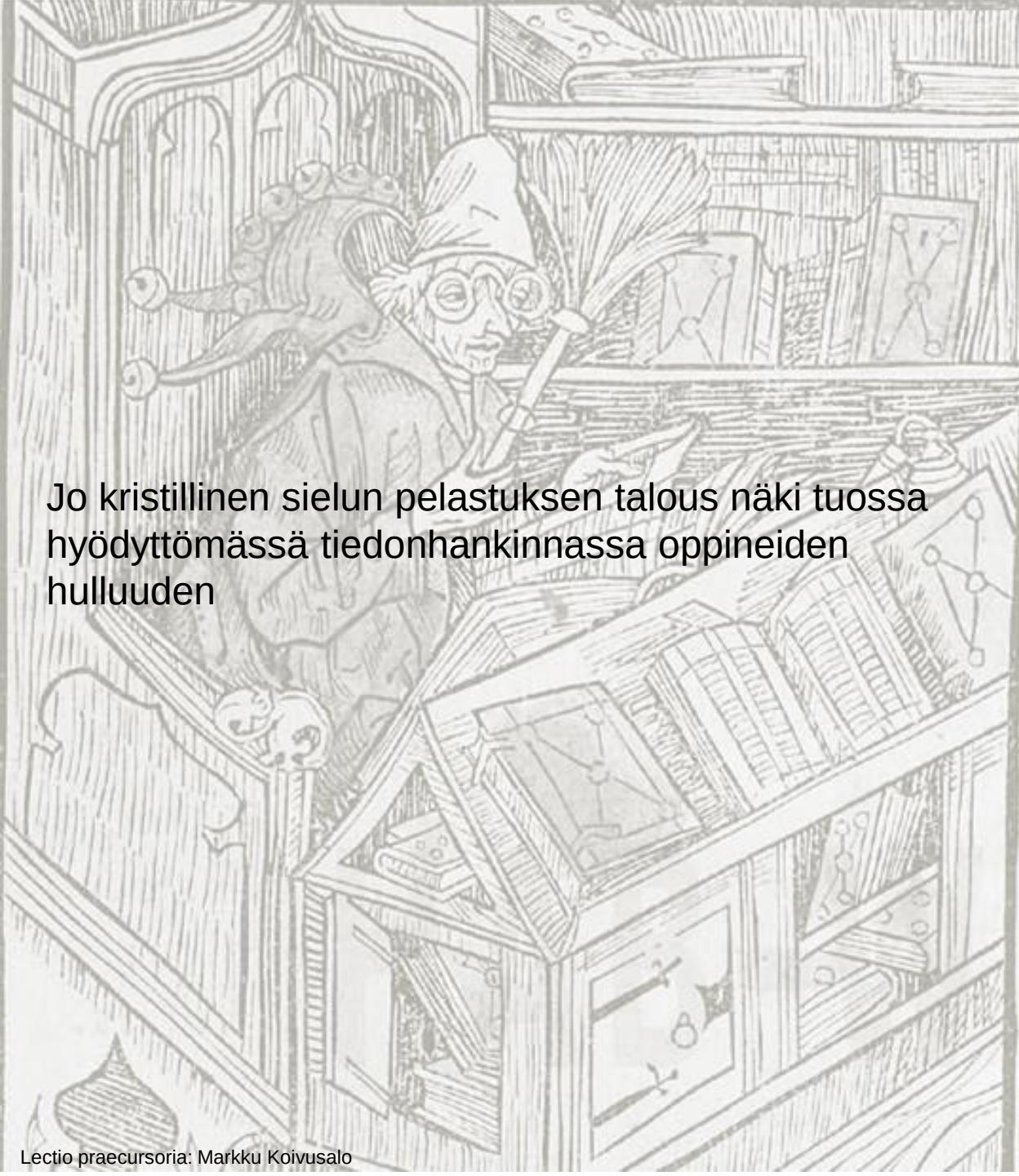

Toivottuaan hermoromahduksestaan Weber piti kuuluisan tutkijan kutsumusta käsittelevän luentonsa, jossa näki juuri tiedon manian tutkijan aidompana kokemuksena.

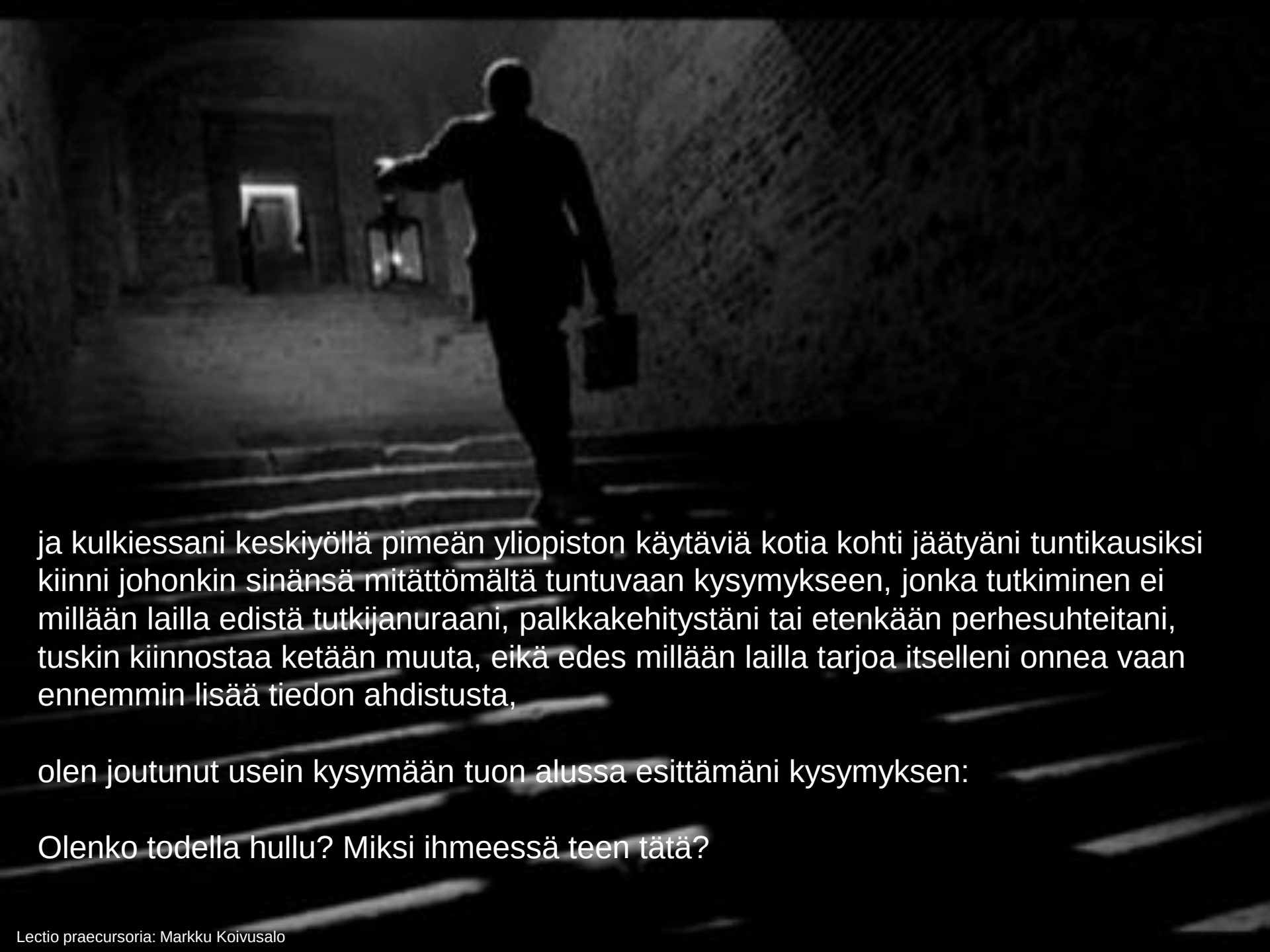
Weber ei tarkoittanut tällä nykyäänkin mainostettuja luovan hulluuden elämyksiä, vaan tuota kaikkea rationaalisen oman edun tai onnen laskelmoinnin kyseenalaistavaa hullua pakkomiellettä, joka saa tutkijan uhraaman elämänsä ja intressinsä sotkuisten moneen kertaan alleviivattujen dokumenttien ja outojen kysymysten läpikäymiseen, vaikka tietää hyvin etteivät nämä voi tarjota sielun pelastusta tai elämän merkitystä, ei edes totuuden lopulta saavuttanutta teosta.

Jo kristillinen sielun pelastuksen talous näki tuossa
hyödyttömässä tiedonhankinnassa oppineiden
hulluuden

Inutili- tas libro- rum.

¶ si quis p̄curre
re omnes scripto-
res cupiat: oppri-
metur tum libro-
rum multitudine
tum diuersa scri-
bentium varieta-
te: vt haud facile
verū possit elice-
re. Distrahit enī
librorum multitu

ja kulkiessani keskiyöllä pimeään yliopiston käytäviä kotia kohti jäätyäni tuntikausiksi kiinni johonkin sinänsä mitättömältä tuntuvaan kysymykseen, jonka tutkiminen ei millään lailla edistä tutkijanuraani, palkkakehitystäni tai etenkään perhesuhteitani, tuskin kiinnostaa ketään muuta, eikä edes millään lailla tarjoa itselleni onnea vaan ennemmin lisää tiedon ahdistusta,

olen joutunut usein kysymään tuon alussa esittämäni kysymyksen:

Olenko todella hullu? Miksi ihmeessä teen tätä?

Michel Foucault uumoili, että kenties eräänä päivänä ei enää tiedetä mitä hulluus ihmisen pimeänä totuutena saattoi kerran olla.

Jäljellä olisi kenties vain hulluuden lyyrisen ja vaarallisen loisteen menettänyt positivistisesti tiedostettu mielisairaus ja kenties sekin olisi farmakologian kehityksen kautta saatu hallintaan lepran ja tuberkuloosin tavoin.

Kenties näin onkin tapahtunut klassisen hulluuden epäjärjen kokemuksen suhteen ja kuitenkin samalla masennus,

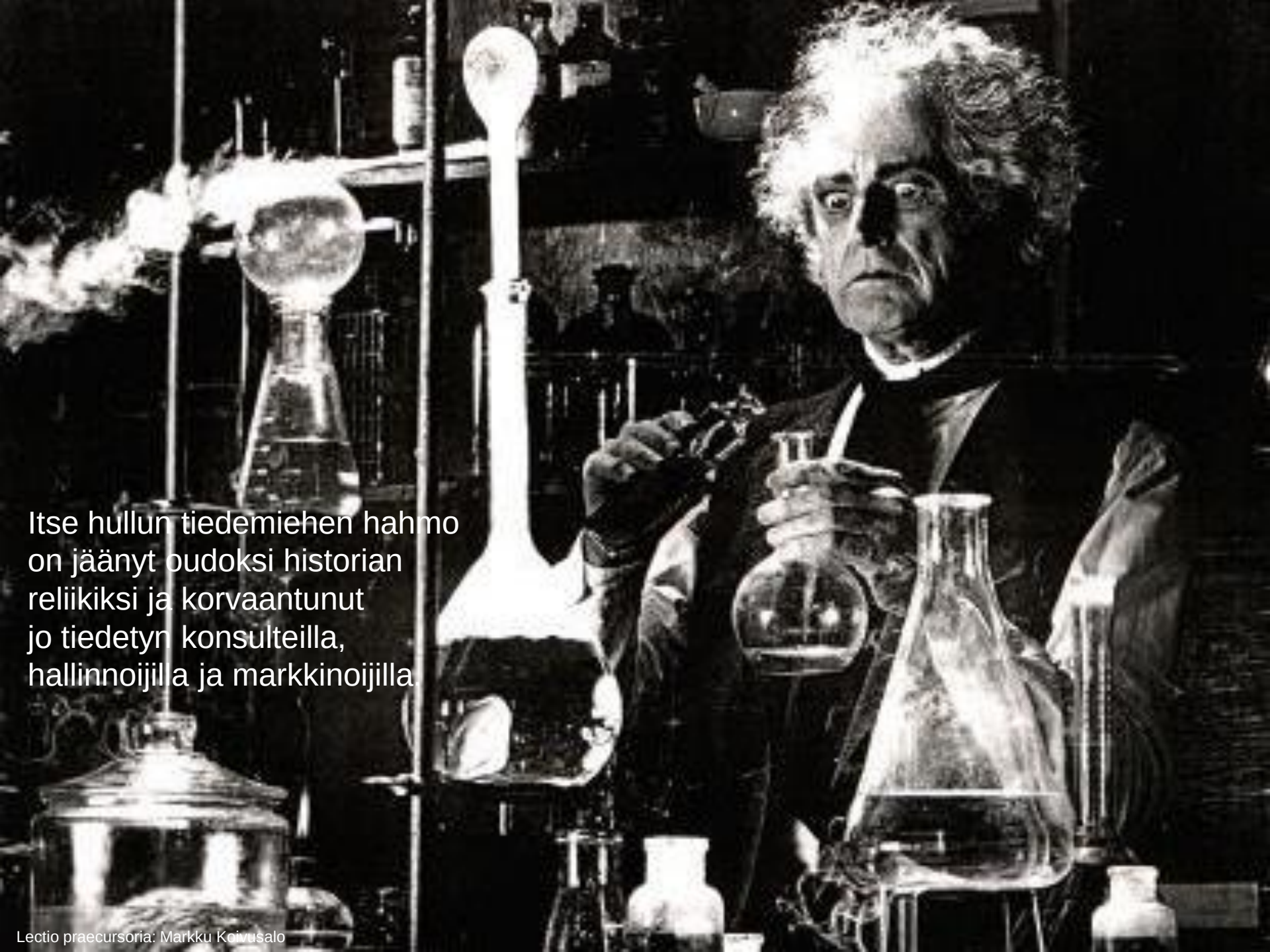
tuo filosofien mielen vanha mustan sapsen tauti,
on tietoyhteiskunnassamme eronnut mielen
sairauden psykoottisimmista muodoista ja

demokratisoitunut yleiseksi kulttuuriseksi
kansantaudiksi

Mutta on kenties myös tulossa päivä, jolloin ei enää ymmärretä mitä Weber tarkoitti puhuessaan tieteilijän kutsumukseen kuuluvasta tiedon maniasta tai mitä Kant tarkoitti puhuessaan valistuksesta - kritiikin ja totuuden rohkeuden aikakautena

Itse hullun tiedemiehen hahmo
on jäänyt oudoksi historian
reliikiksi ja korvaantunut
jo tiedetyn konsulteilla,
hallinnoijilla ja markkinoijilla.

Kantin modernin ajan alussa asettama ideaali vapaiden tutkijoiden järjen tasavallasta on kuihtunut lopullisesti pois tiedon liikkeenjohtajien strategisten intressien komentoketjujen tieltä.

Tutkimuksissa ei kuulu enää totuuden hulluus tai rohkeus vaan jo kaikkien hyväksymän raportointi.

Tutkijakammiot, nuo modernin luostariasketismin hyödyttömän tiedon pölyiset ja haisevat pesäkkeet on siistitty ja vuokrattu parempaan hintaan tiedon mainostoimistoille.

Yliopisto Oy Ab, on vihdoin parantunut vanhasta totuuden ahdistuksesta ja löytänyt menestykseen ja onneen johtavan tiedontuotannon strategian.

Tuota uuden onnen aikaa odotellessani, voin vain hermostuneesti kädet hieman täristen todeta, että nyt olen todella tässä, väittelemässä, tämä paperi kädessäni, tämä ilkeä tunne vatsassani, tämä totuuden ahdistus mielessäni.

On todellakin väitöksen aika.

Mutta kysymykseen hulluudestani en kykene itse vastaamaan.

Annan siis nyt vastaväittelijälleni tehtävän arvioida, onko väitöskirjani teos, vai onko se vain hulluutta?

Pyydän Teitä, Arvoisa Professori Kotkavirta tiedekunnan määräämänä vastaväittäjänä esittämään ne huomiot, joihin katsotte väitöskirjani antavan aiheita.